

Bruksela, 16 maja 2025 r.
(OR. en)

8983/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0236 (COD)

SIMPL 29
ANTICI 34
AGRI 194
AGRIFIN 46
AGRIORG 55
AGRISTR 18
AGRILEG 78
FIN 521
CODEC 603

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	15 maja 2025 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2025) 236 final
Dotyczy:	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 236 final.

Załącznik: COM(2025) 236 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.5.2025 r.
COM(2025) 236 final

2025/0236 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

{SWD(2025) 236 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Ogólny kontekst wniosku

W wytycznych politycznych na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024–2029¹ przewodnicząca Ursula von der Leyen określiła plan na rzecz trwałego dobrobytu. W planie podkreślono potrzebę zwiększenia konkurencyjności w celu odblokowania możliwości, stymulowania innowacji i wspierania wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej (UE).

W raporcie Maria Draghiego na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności² zwrócono uwagę na kosztowne obciążenia regulacyjne, które przez nadmierne obowiązki sprawozdawcze, luki inwestycyjne i niekorzystne warunki lewarowania inwestycji prywatnych wpływają w szczególności na MŚP. W sprawozdaniu wezwano do skoordynowanych wysiłków – czy to przez podejmowanie mniejszych, skumulowanych kroków, śmiałych działań na szczeblu UE, czy też zwiększenie pomocniczości w celu zmniejszenia tych kosztownych obciążeń regulacyjnych.

Przekształcając zalecenia zawarte w sprawozdaniu w strategiczny plan działania, w opracowanym przez Komisję Kompasie konkurencyjności³ przedstawiono pięć horyzontalnych czynników sprzyjających, które dotyczą wszystkich dziedzin polityki i sektorów. Należy do nich systematyczne upraszczanie służące zmniejszeniu obciążeń regulacyjnych, czyli m.in. działania dające prościej, łatwiej i szybciej dostęp do funduszy UE. W Kompasie zwrócono uwagę na ściśle powiązania z cyfryzacją, która umożliwia lepsze zarządzanie danymi oraz pozwala zminimalizować koszty przestrzegania przepisów i koszty administracyjne.

W komunikacie pt. „Prostsza i szybsza Europa”⁴ przedstawiono nowy sposób współpracy między instytucjami Unii, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami – odbywający się w duchu partnerstwa i współpracy – ukierunkowany na uproszczenie przepisów UE, zmniejszenie obciążeń regulacyjnych oraz poprawę opracowywania i wdrażania przepisów. W komunikacie wyznaczono cel polegający na zmniejszeniu do końca 2029 r. obciążeń administracyjnych wynikających z przepisów UE o co najmniej 25 % dla wszystkich przedsiębiorstw i o 35 % dla MŚP.

Jak podkreśliła Komisja w europejskiej strategii na rzecz unii gotowości⁵ z dnia 26 marca 2025 r., pandemia COVID-19 i ostatnie wydarzenia geopolityczne pokazały, że gospodarka Unii i jej społeczeństwo jako całość mogą doświadczyć głębokich zakłóceń na skutek poważnych zdarzeń

---

¹ [Wybór Europy – wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024–2029.](#)

² [Draghi, M., The future of European competitiveness \[Przyszłość europejskiej konkurencyjności\], wrzesień 2024 r.](#)

³ [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów \(COM\(2025\) 30 final\): Kompas konkurencyjności dla UE.](#)

⁴ [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów \(COM\(2025\) 47 final\): Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania.](#)

⁵ [Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii na rzecz unii gotowości, 26.3.2025 JOIN\(2025\) 130 final.](#)

krytycznych, takich jak konflikty zbrojne lub zagrożenia hybrydowe, oraz że istnieje potrzeba zapewnienia gotowości do zapobiegania takim zagrożeniom i reagowania na nie. W szczególności Komisja jest świadoma poważnych wyzwań, jakie może stanowić konflikt zbrojny na terytorium państwa członkowskiego lub poważny sabotaż infrastruktury dotyczący np. zaopatrzenia w wodę rolników prowadzących działalność na danym obszarze. W związku z tym Komisja przypomina, że – jak wyjaśniono w komunikacie w sprawie siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 30 maja 2024 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej⁶ – pojęcie siły wyższej może również obejmować sytuacje, które nie są wyraźnie wymienione w art. 3 tego rozporządzenia, takie jak konflikt zbrojny lub sabotaż infrastrukturalny na terytorium państwa członkowskiego, o ile spełnione są odpowiednie warunki. Siła wyższa może zatem zwolnić rolników prowadzących działalność na obszarze, którego dotyczą te zdarzenia, z konsekwencji prawnych, które zgodnie z obowiązującymi przepisami zwykle powodowałoby niedopełnienie przez nich obowiązków.

Ścisłe zaangażowanie i dialog między instytucjami Unii, rolnikami i innymi zainteresowanymi stronami z sektora rolno-spożywczego na wszystkich szczeblach jest podstawową zasadą „Wizji dla rolnictwa i żywności”⁶. Z uwagi na zasadniczą rolę, jaką rolnicy odgrywają w społeczeństwie, celem wizji jest zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności sektora rolno-spożywczego. Opierając się na strategicznym dialogu na temat przyszłości rolnictwa w UE⁷, nakreślono w niej podstawowe warunki, które mają sprawić, by sektor ten rozwijał się i przynosił społeczeństwu korzyści, zarówno obecnie, jak i w 2040 r. Obszary, które określono jako najważniejsze dla osiągnięcia tych celów, to uproszczenie, badania naukowe, innowacje i cyfryzacja.

W wizji podkreślono, że „[r]olnicy powinni być przedsiębiorcami i dostawcami nieobciążonymi zbędną biurokracją lub regulacjami”, aby stymulować innowacje i zrównoważony rozwój w praktykach rolniczych. Ta wizja, a także różnorodność sektora wymagają raczej podejścia dostosowanego do potrzeb niż uniwersalnych rozwiązań, a także weryfikacji stosowania w praktyce przepisów UE oraz uproszczeń wspomaganych przez nowe technologie, takich jak zautomatyzowana sprawozdawczość służąca zmniejszeniu obciążeń administracyjnych. Równie ważne jest znalezienie właściwej równowagi między polityką regulacyjną a polityką opartą na zachętach. W wizji uwzględniono szczególne potrzeby mniejszych gospodarstw, podkreślając potrzebę minimalnych obciążeń administracyjnych i łatwiejszego dostępu do wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR). Te i niektóre inne gospodarstwa znajdują się często w niekorzystnej sytuacji pod względem dostępu do finansowania i jego wykorzystania, co ogranicza ich zdolność do inwestowania, wprowadzania innowacji i dążenia do rozwoju.

W latach 2023–2027 WPR wspiera rolników za pośrednictwem krajowych planów strategicznych WPR (plany WPR, plany) sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnych unijnych ram, aby sprostać wyzwaniom gospodarczym, środowiskowym i społecznym. Podejście to zwiększa pomocniczość w zarządzaniu WPR, a także ukierunkowanie polityki na wyniki, umożliwiając zintegrowane i bardziej ukierunkowane reagowanie na wyzwania związane z rolnictwem na terytoriach państw członkowskich. W ramach tego podejścia państwa członkowskie odgrywają ważną rolę w utrzymaniu ograniczonego i proporcjonalnego obciążenia administracyjnego dla rolników.

---

⁶ [30.5.2024 COM\(2024\) 225 final EUR-Lex.](#)

Od 2023 r. – po ich zatwierdzeniu w 2022 r. – wdrożono 28 planów WPR, zapewniając rolnikom bezpośrednie wsparcie dochodów, finansowanie programów środowiskowych, pomoc na inwestycje, innowacje, szczególne potrzeby niektórych sektorów rolnych oraz rozwój obszarów wiejskich. W planach wyszczególniono zestaw wymogów, interwencji i celów końcowych w odniesieniu do 10 celów szczegółowych WPR, postępy w realizacji których mierzy się za pomocą wspólnych wskaźników. Plany wydatnie pomagają w utrzymaniu dochodów rolników, a jednocześnie ułatwiają przejście rolnictwa UE na model rolnictwa zrównoważonego, zapewniając bezpieczeństwo żywnościowe i witalność obszarów wiejskich.

WPR wspierają ugruntowane ramy gromadzenia i omawiania informacji zwrotnych pochodzących od zainteresowanych stron za pośrednictwem grup ekspertów i grup dialogu obywatelskiego na forach przekrojowych, tematycznych i sektorowych. Sieć WPR skupia rolników i inne organizacje, organy administracji, naukowców, przedsiębiorców i innych praktyków w celu wymiany wiedzy i informacji, zachęcając do wzajemnego uczenia się i wymiany dobrych praktyk. Ramy zarządzania przewidziane w planach WPR, w tym komitety monitorujące, zapewniają możliwości zaangażowania zainteresowanych stron na szczeblu państw członkowskich.

Szczególny kontekst i cele

Pierwszy rok wdrażania planów zbiegł się w czasie z rozpoczęciem rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, która od tego czasu znacząco wpłynęła na rynki i zmieniła szerszy kontekst polityki rolnej UE. Jednocześnie klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne lub inne katastrofy znacząco wpłynęły na produkcję wielu rolników w całej UE.

W następstwie powszechnych protestów rolników na początku 2024 r. i dyskusji na forum Rady Europejskiej na temat wyzwań stojących przed sektorem rolnym oraz informacji zwrotnych od instytucji Unii i zainteresowanych stron na temat pierwszego roku wdrażania planów WPR Komisja przedstawiła zestaw ukierunkowanych dostosowań ram prawnych WPR⁷. Dostosowania te miały na celu lepsze dopasowanie ram prawnych UE do realiów gospodarstw, poprawę zarządzania planami przez państwa członkowskie oraz zmniejszenie obciążenia rolników związanego z kontrolami.

Wykorzystując spostrzeżenia z 2024 r., debatę na temat uproszczenia WPR kontynuowano w 2025 r., który był drugim rokiem wdrażania planów. Ministrowie rolnictwa państw UE spotkali się w dniu 27 stycznia 2025 r. i zaapelowali o dalsze uproszczenie. Ogólnie rzecz biorąc, apele te unaocznily potrzebę poprawy konkurencyjności gospodarstw rolnych w UE, zmniejszenia obciążeń zarówno dla rolników, jak i organów administracji publicznej oraz skuteczniejszego przydzielania ograniczonych zasobów na zaspokojenie zmieniających się potrzeb. Pokazały one również, że niektóre możliwości jakie daje WPR są nadal niedostatecznie wykorzystywane z powodu złożoności wdrażania i zarządzania. Szczególne okoliczności, praktyki i potrzeby niektórych grup rolników również nie zawsze są odpowiednio uwzględniane, co może prowadzić do nakładania się obowiązków.

Za pośrednictwem proponowanych dostosowań w przepisach dotyczących WPR Komisja dąży do poprawy wdrażania tej polityki, zapewniając szybką i zdecydowaną odpowiedź na zidentyfikowane problemy i nowe wyzwania. Reakcja ta powinna zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność i odciążyć rolników, aby dać im możliwość korzystania z pełnego zakresu wsparcia

---

⁷ [Rozporządzenie - UE - 2024/1468 - PL - EUR-Lex](#)

oferowanego przez WPR, jednocześnie utrzymując rolę WPR we wspieraniu transformacji europejskiego rolnictwa.

W wizji dla rolnictwa i żywności określono kluczowe obszary obecnych ram prawnych w dziedzinie rolnictwa, które należy dostosować (podczas gdy inne kwestie o bardziej dalekosiężnym charakterze odłożono do omówienia w kontekście WPR po 2027 r.). W niniejszym wniosku odniesiono się do tych kwestii w następujący sposób:

- Uproszczenie i usprawnienie wymogów w gospodarstwach w celu lepszego dostosowania się do różnych sytuacji i różnorodnych praktyk rolniczych. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu będzie dostosowanie ram warunkowości WPR do praktyk stosowanych przez rolników ekologicznych, umożliwienie płatności na zwierzęta gospodarskie i ule w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych i ekoschematów, z uwzględnieniem w szczególności rolnictwa ekologicznego, przy zapewnieniu większej elastyczności we wdrażaniu norm GAEC 1, 2 i 4 oraz jednoczesnym utrzymaniu ich wkładu w osiągnięcie ich celów przez możliwość szybkiej wypłaty wsparcia w przypadku kryzysu dzięki uelastycznieniu zarządzania ryzykiem w odniesieniu do niektórych upraw i rodzajów rolników;
- Usprawnienie wsparcia dla mniejszych i średnich gospodarstw przez zachęcanie państw członkowskich i rolników do szerszego wykorzystywania płatności uproszczonych. Cel ten zostanie osiągnięty np. przez zwiększenie rocznego limitu płatności ryczałtowych dla małych gospodarstw lub wspieranie rozwoju ich działalności;
- Zwiększenie konkurencyjności. oprócz ogólnego uproszczenia zadanie to zostanie zrealizowane przez uproszczenie przepisów dotyczących instrumentów finansowych, standardowych opcji kosztów inwestycji oraz rozszerzenie pomocy finansowej dla sektora owoców i warzyw;
- Zapewnienie państwom członkowskim większej elastyczności w zarządzaniu planami strategicznymi WPR. Do osiągnięcia tego celu przyczynią się chociażby takie działania, jak zniesienie obowiązku przeglądu planu WPR przy zmianach w niektórych aktach prawnych UE, zaprzestanie stosowania mechanizmu rocznego rozliczenia z realizacji celów, uproszczenie oceny jakości zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK), zapewnienie większej elastyczności w metodyce kontroli warunkowości, lepsze dostosowanie przepisów dotyczących zmian między Europejskim Funduszem Rolniczym Gwarancji (EFRG) a Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz poddawanie zatwierdzeniu przez Komisję jedynie tych zmian, które mają charakter strategiczny, a także wydłużenie terminów mających zastosowanie do rocznego przeglądu wykonania.

Wysiłki na rzecz prostego wdrożenia przepisów nie będą ograniczać się do planów strategicznych WPR.

Należy również podkreślić nadrzędną rolę, jaką będą odgrywać państwa członkowskie w zapewnieniu znaczącego uproszczenia na podstawie wniosku. Państwa członkowskie powinny również wykorzystać wysiłki Komisji na rzecz zapewnienia szerszych opcji osiągnięcia jej celów politycznych, tak aby rolnicy mogli w pełni korzystać z celów uproszczenia określonych we wniosku.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Proponowane zmiany są spójne z ogólną filozofią obecnie obowiązujących aktów podstawowych dotyczących WPR, a mianowicie rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116. W związku z tym wniosek jest spójny z obecną polityką.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

We wniosku dostosowano szereg przepisów obecnie obowiązujących rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116, które uznano za spójne z innymi politykami UE, oraz dodano nowe przepisy zgodne z ogólną filozofią obowiązujących aktów podstawowych dotyczących WPR. Wniosek jest zatem spójny z polityką UE w innych dziedzinach, ponieważ zasadniczo nie wprowadza do niej nowych elementów.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną jest art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), ponieważ wniosek ma na celu zmianę zarówno rozporządzenia (UE) 2021/2115, jak i rozporządzenia (UE) 2021/2116.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

TFUE stanowi, że kompetencje w zakresie kształtowania polityki rolnej UE są dzielone między UE a państwa członkowskie. UE wykonuje swoje kompetencje, przyjmując różne akty ustawodawcze służące określeniu i wdrażaniu unijnej WPR, jak przewidziano w art. 38–44 TFUE. Rozporządzenia (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 stanowią część ram prawnych WPR UE. Aby złagodzić pewne trudności, dokonać uproszczenia i zmniejszyć obciążenia administracyjne należy zmienić te rozporządzenia, co można zrobić jedynie na szczeblu UE.

- **Proporcjonalność**

Wniosek zmienia obowiązujące rozporządzenia tylko w takim zakresie, w jakim jest to bezwzględnie konieczne do osiągnięcia celów przedstawionych powyżej. Zmniejsza się w nim obciążenia administracyjne spoczywające na państwach członkowskich i rolnikach oraz dodaje nowe elementy jedynie w zakresie absolutnie niezbędnym do dostosowania obowiązujących rozporządzeń do przedstawionych powyżej celów.

- **Wybór instrumentu**

Ponieważ pierwotne akty ustawodawcze to rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, zmiany należy wprowadzić również w postaci rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w ramach zwykłej procedury ustawodawczej.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Wniosek jest odpowiedzią na oczekiwania społeczności rolniczej i ponawiane apele Rady i państw członkowskich o jak najszybsze rozwiązanie problemu obciążeń administracyjnych i wąskich gardeł w ramach prawnych WPR.

Przygotowując niniejszy wniosek, Komisja dokonała przeglądu informacji, obejmujących ponad 500 odrębnych sugestii, przekazanych w 2024 r. przez organy administracji krajowej, Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego i przedstawicieli rolników. Przeanalizowała również ponad 400 sugestii przedstawionych przez państwa członkowskie w następstwie debaty przeprowadzonej w dniu 27 stycznia 2025 r. na forum Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. Sugestie te obejmowały szeroki zakres kwestii politycznych, wykonawczych, organizacyjnych i gospodarczych dotyczących zarówno WPR, jak i przepisów niezwiązanych z WPR.

Komisja wzięła również pod uwagę informacje zwrotne z dyskusji na forum grup ekspertów Komisji i sieci WPR poświęconych kwestii wdrażania planów strategicznych WPR oraz spontaniczny wkład różnych grup zainteresowanych stron, w tym organizacji rolników i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska.

W dniu 24 marca 2025 r. zwołano posiedzenie grupy dialogu obywatelskiego ds. planów strategicznych WPR i kwestii horyzontalnych, aby omówić możliwe środki upraszczające. Podczas tego spotkania uczestnicy przedstawili swoje pomysły na uproszczenie przepisów dotyczących WPR, a szerzej – przepisów UE w dziedzinach istotnych dla rolników. Wymienili również opinie na temat adekwatności i wagi krajowych decyzji dotyczących wdrażania w kontekście upraszczania ram WPR dla rolników i innych beneficjentów. Podczas tych spotkań, jak również w kilku pismach skierowanych do Komisji, niektóre zainteresowane strony podkreśliły, że nie należy wprowadzać uproszczeń w sposób, który wpłynąłby niekorzystnie na cele polityki w zakresie ochrony środowiska lub sprawiedliwych warunków pracy. Niektórzy podkreślali również znaczenie pewności prawa dla rolników.

Grupa tematyczna europejskiej sieci WPR ds. uproszczenia spotkała się w dniu 2 kwietnia 2025 r., aby wymienić opinie na temat problemów związanych z wdrażaniem, które można by rozwiązać dzięki uproszczeniu, oraz aby opracować zestawienie przykładowych podjętych już na szczeblu państw członkowskich działań, które można powielać jako dobre praktyki w zakresie stosowania WPR oraz monitorowania, sprawozdawczości i kontroli.

Dalsze dowody zgromadzono za pośrednictwem ankiety wśród rolników, w ramach której w 2024 r. zebrano blisko 27 000 odpowiedzi na temat ich doświadczeń i spostrzeżeń związanych z ubieganiem się o wsparcie w ramach WPR oraz powiązanych z tym obowiązków. Ankieta ta, wraz z dalszymi pogłębionymi wywiadami przeprowadzonymi z próbą respondentów, a także ankietami i wywiadami wśród innych beneficjentów WPR i zainteresowanych stron na szczeblu UE i państw członkowskich, stanowiły podstawę badania na temat uproszczenia i obciążeń administracyjnych dla rolników i innych beneficjentów w ramach WPR.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

We wniosku uwzględniono ustalenia i wyniki badania zewnętrznego dotyczącego uproszczenia i obciążeń administracyjnych dla rolników i innych beneficjentów w ramach WPR, przeprowadzonego w latach 2024–2025⁸. W badaniu tym przedstawiono i przeanalizowano perspektywę beneficjentów i usług doradczych w odniesieniu do głównych źródeł obciążeń administracyjnych i trudności dotyczących zgodności z wymogami związanymi z wdrażaniem WPR na lata 2023–2027; oceniono obciążenia dla beneficjentów i określono obciążenia wynikające z przepisów dotyczących WPR na szczeblu unijnym oraz obciążenia związane z wyborami państw członkowskich dotyczącymi wdrażania i ewentualnym występowaniem zjawiska nadmiernie rygorystycznego wdrażania; a także wyciągnięto wnioski dotyczące najważniejszych działań prowadzących do uproszczenia/obszarów uproszczenia z punktu widzenia beneficjentów wsparcia w ramach WPR.

- **Ocena skutków**

Biorąc pod uwagę pilną potrzebę zaproponowania środków służących rozwiązaniu stwierdzonych problemów, nie było możliwe przygotowanie pełnej oceny skutków. Przygotowano jednak dokument roboczy służb Komisji, który ma towarzyszyć niniejszemu wnioskowi i zawierać ocenę zmniejszenia kosztów administracyjnych.

Pakiet ten służy ukierunkowaniu WPR zgodnie ze ścieżką nakreśloną w wizji dla rolnictwa i żywności, umożliwiając zrównoważone przejście na ulepszone praktyki rolnicze i wspierając możliwości rozwoju działalności gospodarczej dostępne dla rolników, a w szczególności dla młodych rolników. Zapewnia się w nim znaczną dodatkową elastyczność zarówno państwom członkowskim, jak i rolnikom, a także stwarza warunki do zwiększonego wykorzystania możliwości wynikających z ram prawnych WPR. W proponowanych poprawkach uznano ponadto, że zachęcanie rolników może być skuteczniejsze niż wprowadzanie zmian w formie obowiązkowych wymogów, zwiększając akceptację i przestrzeganie usprawnień w zakresie zrównoważonego rozwoju. We wniosku w sprawie uproszczenia zachowano wszystkie istotne elementy zielonej architektury WPR, w tym wszystkie normy GAEC i instrumenty wsparcia WPR, które będą nadal opracowywane w taki sposób, aby wykraczały poza normy obowiązkowe.

Ogólnie rzecz ujmując, z oceny wynika, że pakiet oferuje możliwości znacznego zmniejszenia obciążeń związanych z WPR, zwłaszcza dla rolników. Skala zmniejszenia kosztów, korzyści i ich podział, będą jednak w dużej mierze zależały od wyborów dokonanych przez państwa członkowskie. Rola państw członkowskich w wykorzystywaniu nowych możliwości i realizacji konkretnych uproszczeń korzystnych dla rolników jest nie do przecenienia.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Wniosek opracowano w szczególności po to, aby ułatwić istotne uproszczenie unijnych ram prawnych WPR oraz zmniejszyć obciążenie administracyjne rolników i organów administracji krajowej.

---

⁸ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (2025): Badanie dotyczące uproszczenia i obciążeń administracyjnych dla rolników i innych beneficjentów w ramach WPR, link: <https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-simplification-and-administrative-burden-farmers-and-other-beneficiaries-under>

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie narusza praw podstawowych i jest zgodny z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek będzie miał wpływ na budżet ze względu na zmianę art. 52 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, która ułatwia zwiększenie unijnej pomocy finansowej na interwencje sektorowe w sektorze owoców i warzyw.

Unijna pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw zatwierdzonych przez państwa członkowskie do celów realizacji programów operacyjnych będzie ograniczona do pewnego odsetka wartości produkcji sprzedanej tych organizacji producentów (od 4,1 % do 5,5 % w zależności od rodzaju beneficjentów i realizowanych celów). Proponowana zmiana art. 52 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 pociąga za sobą ewentualne zwiększenie tych limitów o 0,5 punktu procentowego w odniesieniu do interwencji w ramach planu strategicznego WPR, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków. W zależności od wyboru organizacji producentów może to zwiększyć wydatki. Biorąc pod uwagę, że od 2026 r. wszystkie programy operacyjne będą realizowane w ramach planu strategicznego WPR, oraz na podstawie wykonania budżetu sektora w roku budżetowym 2024 (1,15 mld EUR), szacowane roczne dodatkowe wydatki wynoszą 5,75 mln EUR (1,15 mld EUR x 0,05). Aby skorzystać z możliwości zwiększenia środków, organizacje producentów będą musiały zmienić swoje programy operacyjne, a zatem skutki finansowe będą dotyczyć lat 2026 i 2027. Wszelkie powiązane wydatki zostaną utrzymane w ramach podpułapu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG).

Ponadto wniosek ma niewymierny wpływ na budżet wynikający ze zmiany art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Proponowana zmiana tego przepisu wyłącza z finansowania w ramach rezerwy rolnej środki wsparcia rolników dotkniętych klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Wniosek nie zmienia ogólnej kwoty rezerwy. Przepis ten może jednak prowadzić do obniżenia wydatków w ramach rezerwy, jeżeli nie zostaną one wykorzystane na środki przeciwdziałania zakłóceniom na rynku (art. 219 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013), środki dotyczące chorób zwierząt i agrofagów roślin oraz utraty zaufania konsumentów (art. 220 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013), inne środki rozwiązania szczególnych problemów (art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013) lub porozumienia i decyzje w okresach występowania poważnych zakłóceń na rynkach (art. 222 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013) (ten ostatni przypadek jest uzależniony od przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę oraz wejścia w życie powiązanego przepisu we wniosku Komisji dotyczącym zmiany rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 (COM(2024) 577 final). Z uwagi na to, że nie można z góry przewidzieć, jakie wyjątkowe okoliczności mogą kwalifikować się do wsparcia w formie środków wyjątkowych, tego wpływu na budżet nie można zmierzyć. Proponowana zmiana może mieć skutki najwcześniej (jeżeli proponowane zmiany wejdą w życie do tego czasu) od dnia 16 października 2025 r., a zatem w roku budżetowym 2026, zważywszy, że środki finansowe już przydzielono w ramach rezerwy na 2025 r. sektorom dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i klęskami żywiołowymi⁹. Wszelkie powiązane wydatki zostaną utrzymane w ramach podpułapu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG).

---

⁹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/441 z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego sektorom rolnictwa dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i klęskami żywiołowymi w Hiszpanii i Chorwacji oraz na Cyprze, Łotwie i Węgrzech, zgodnie

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Jak określono w art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115, ramy realizacji celów ustanowiono w ramach dzielonej odpowiedzialności państw członkowskich i Komisji. Ramy realizacji celów zapewniają sprawozdawczość, monitorowanie i ewaluację realizacji celów planów strategicznych WPR w trakcie ich wdrażania. Ramy te nieznacznie zmieniono na mocy wniosku ze względu na dostosowanie wskaźników produktu wynikające z ustanowienia środków kryzysowych. W nowym art. 13a rozporządzenia (UE) 2021/2116 dodano również nowy wymóg sprawozdawczy dla państw członkowskich.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy (niniejszy akt jest rozporządzeniem).

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Komisja proponuje następujące zmiany w dwóch rozporządzeniach dotyczących WPR:

Definicje ramowe: Doświadczenie z wdrażaniem definicji trwałych użytków zielonych pokazało, że jej stosowanie jest trudne w przypadku systemów rolniczych z długim zmianowaniem upraw, w szczególności w celu zwalczania chwastów. W związku z tym przepis dotyczący tej definicji zostaje zmieniony, tak aby państwa członkowskie mogły zdecydować o przedłużeniu terminu z pięciu do siedmiu lat, zanim definicja trwałych użytków zielonych zacznie obowiązywać w odniesieniu do obszaru użytków zielonych.

System warunkowości: Doświadczenie ze stosowaniem systemu warunkowości w latach 2023–2024 pokazuje, że potrzebne są dalsze dostosowania. Należy doprecyzować wzajemne powiązanie między przepisami krajowymi a wymogami norm GAEC, aby dać państwom członkowskim większą elastyczność w dostosowywaniu poszczególnych wymogów. W świetle wymogów rozporządzenia (UE) 2018/848¹⁰ i praktyk rolniczych wdrożonych w sektorze produkcji ekologicznej rolników certyfikowanych na podstawie tego rozporządzenia należy uznać za spełniających określone normy GAEC, oprócz normy GAEC 7. Według niedawnej metaanalizy Roberta Alvareza z 2021 r.¹¹, aby utrzymać produktywność gleby, dostarczyć roślinom składniki odżywcze i zwalczać szkodniki systemy ekologiczne w znacznym stopniu polegają na takich praktykach, jak zmianowanie upraw, uprawy wielogatunkowe, pozostawianie resztek poźniwnych, uprawy zerowe lub uproszczone, stosowanie nawozów zwierzęcych i nawozów zielonych, odpadów organicznych spoza terenu gospodarstwa oraz aspektów biologicznego zwalczania szkodników. Praktyki te są korzystne zarówno dla ochrony i zachowania gleby, jak i dla ochrony koryt rzecznych przed zanieczyszczeniem i spływem wody. Należy zwiększyć elastyczność stosowania normy GAEC 1, która ma na celu utrzymanie wskaźnika trwałych użytków zielonych, poprzez

---

z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 (Dz.U. L, 2025/441, 10.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj).

¹⁰ [Rozporządzenie - 2018/848 - PL - EUR-Lex](#)

¹¹ Alvarez, R., (2021) *Comparing Productivity of Organic and Conventional Farming Systems: A Quantitative Review* [Porównanie produktywności systemów rolnictwa ekologicznego i konwencjonalnego – przegląd ilościowy], <https://doi.org/10.1080/03650340.2021.1946040>

zwiększenie możliwego spadku trwałych użytków zielonych, który nie powoduje ponownego przekształcenia w trwałe użytki zielone, z 5 % do 10 %, aby uwzględnić zmiany strukturalne gospodarstw, w szczególności w sektorze produkcji zwierzęcej. Należy również doprecyzować stosowanie normy GAEC 4, której celem jest ochrona koryt rzecznych przed zanieczyszczeniem i spływem wody, aby dać państwom członkowskim możliwość lepszego dostosowania definicji cieków wodnych do definicji cieków wodnych określonej w przepisach krajowych, pod warunkiem że definicja ta jest zgodna z głównym celem tej normy GAEC, aby uniknąć m.in. wyłączenia z definicji cieków wodnych mniejszych cieków wodnych, które mogłyby powodować zanieczyszczenie w dolnym biegu rzeki, ewentualnie również w wymiarze transgranicznym w innym państwie członkowskim. Usprawniono również metodę kontroli przestrzegania wymogów warunkowości. Ponadto, biorąc pod uwagę, że powierzchnia użytków rolnych zarządzanych przez małe gospodarstwa otrzymujące płatności na podstawie art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115 jest ograniczona, chociaż stanowią one znaczną część gospodarstw w Unii, należy zmniejszyć koszty administracyjne zarówno dla państw członkowskich, jak i małych gospodarstw przez zwolnienie ich ze stosowania systemu warunkowości.

Płatności bezpośrednie: Doświadczenie zdobyte podczas wdrażania pokazuje, że wiele państw członkowskich nie wykorzystało płatności dla małych gospodarstw (art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115), które obejmują płatności ryczałtowe i prostszy proces składania wniosków. W związku z tym we wniosku zwiększono maksymalną możliwą płatność ryczałtową dla uczestniczących rolników do 2 500 EUR. Ponadto zaproponowano, aby państwa członkowskie miały możliwość zezwolenia rolnikom korzystającym z płatności ryczałtowej na ubieganie się o płatności w ramach ekoschematów.

Ekoschematy i zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne: Aby móc pokryć koszty związane z wdrażaniem normy GAEC 2, która ma na celu ochronę torfowisk i terenów podmokłych i która nie została zmieniona niniejszym wnioskiem, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyłączenia tej normy GAEC z poziomu bazowego ekoschematów i zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych. Jednocześnie ekoschematy mogą, jeżeli tak postanowią państwa członkowskie, nadal zapewniać wsparcie praktyk zarządzania na terenach podmokłych i torfowiskach wykraczających poza ich ochronę, takich jak ich odtwarzanie przez ponowne nawadnianie lub wdrażanie użytkowania torfowisk, w celu zwiększenia w szczególności potencjału sekwestracji dwutlenku węgla na tych obszarach.

Ponadto, aby umożliwić wsparcie ekologicznych metod hodowli, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania wsparcia na zobowiązania związane z konwersją lub utrzymaniem praktyk i metod rolnictwa ekologicznego w formie rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza. Powinna również istnieć możliwość przyznawania wsparcia na zobowiązania ukierunkowane na poprawę praktyk rolniczych związanych w formie rocznej płatności na ul, ponieważ należy wspierać zrównoważone praktyki producentów pszczelarskich, a wykorzystywanie dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza do tego celu nie jest właściwe.

Sektorowe rodzaje interwencji: W oparciu o doświadczenie państw członkowskich z wdrażania interwencji sektorowych w sektorze owoców i warzyw należy rozszerzyć możliwość zwiększonego wsparcia, aby wzmocnić pozycję rolników w łańcuchu dostaw w tych sektorach.

Doświadczenie z **płatnościami kryzysowymi** pokazało, że rezerwa rolna jest wykorzystywana głównie do przeciwdziałania klęskom żywiołowym i niekorzystnym zjawiskom klimatycznym, chociaż jej głównym celem jest pomoc rolnikom w przypadku zakłóceń na rynku. Proponuje się zatem wyraźne ograniczenie jej stosowania do takich wydarzeń. Ponadto, biorąc pod uwagę rosnącą częstotliwość takich niekorzystnych zjawisk klimatycznych i powodowane przez nie znaczne straty, proponuje się zmianę przepisów dotyczących płatności bezpośrednich i rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich w celu ustanowienia dwóch dodatkowych płatności

kryzysowych, które państwa członkowskie mogłyby uruchomić w przypadku klęsk żywiołowych i niekorzystnych zjawisk klimatycznych. Aby uniknąć nieproporcjonalnego wpływu na inne interwencje określone w planach WPR, kwoty przeznaczone na te interwencje powinny być ograniczone do maksymalnej wartości procentowej łącznych rocznych alokacji na płatności bezpośrednie i rozwój obszarów wiejskich, a płatności nie powinny zakłócać handlu. We wniosku wyłączono nowe uzupełniające płatności kryzysowe w formie płatności bezpośrednich z zakresu stosowania systemu warunkowości i systemu warunkowości społecznej, który ma zastosowanie do płatności obszarowych i płatności z tytułu zwierząt, ponieważ ich celem jest złagodzenie trudnej sytuacji rolników, którzy ponieśli poważne straty. Ponadto aby zwiększyć potencjalny wpływ takich płatności, wprowadza się przepisy umożliwiające wypłacanie finansowania krajowego.

Zarządzanie ryzykiem: Doświadczenie z wdrażania pokazało, że art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/2115 jest rzadko stosowany, co pozwala na wykorzystanie części płatności bezpośrednich dla rolników jako wkładów na rzecz systemów zarządzania ryzykiem. Ponadto przepisy dotyczące obliczania strat w odniesieniu do interwencji w zakresie zarządzania ryzykiem wspieranych w ramach WPR okazały się nieodpowiednie do niektórych rodzajów gruntów i kategorii gospodarstw. Proponuje się zatem zmianę art. 19 i 76 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby jeszcze bardziej pomóc w upowszechnianiu takich systemów.

Inne zmiany dotyczące rodzajów interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich:

- aby dostosować zasady obliczania płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z pewnych obowiązkowych wymogów, do których wprowadzono zmiany w odniesieniu do normy GAEC 2, oraz przepisy dotyczące wyliczania płatności z tytułu ekoschematów i zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia w tym drugim obliczeniu niedogodności wynikających z wymogów na podstawie normy GAEC 2. Ponadto należy umożliwić płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza i płatności na ul w odniesieniu do rolno-środowiskowo-klimatycznych zobowiązań w dziedzinie zarządzania;
- należy wspierać rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw w celu zwiększenia ich konkurencyjności i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu prostoty płatności. W związku z tym proponuje się ustanowienie w tym celu specjalnej płatności. Należy upowszechnić stosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów, które mają istotny potencjał w zakresie uproszczenia, wprowadzając możliwość korzystania z uproszczonych metod rozliczania kosztów ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060 bez konieczności dalszego uzasadniania;
- jeżeli chodzi o stosowanie instrumentów finansowych, doświadczenie z wdrażania pokazuje, że istnieją synergie między instrumentami finansowymi WPR a pozostałymi instrumentami finansowymi podlegającymi rozporządzeniu (UE) 2021/1060, które należy wykorzystać we wdrażaniu i kontroli, w szczególności ścieżki audytu, korekt nieprawidłowości i finansowych lub zasad kwalifikowalności w odniesieniu do podatku od wartości dodanej, które należy dostosować. Ponadto niedawno zmieniono ogólny system pomocy państwa na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831¹²

¹² [Rozporządzenie - UE - 2023/2831 - PL - EUR-Lex](#)

i należy odpowiednio dostosować maksymalny mający zastosowanie pułap ekwiwalentu dotacji brutto;

- jeżeli chodzi o przesunięcia przez państwa członkowskie środków z EFRROW do InvestEU, potrzeba zmienić obowiązujące przepisy, aby umożliwić pełne wykorzystanie nowo wprowadzonych możliwości, o których mowa w art. 10a ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/523¹³.

Zmiany planów strategicznych WPR: Doświadczenie pokazuje, że zmiany planów strategicznych WPR zawierają wiele elementów technicznych i strategicznych, co sprawia, że są one skomplikowane dla państw członkowskich. Aby uprościć procedury wprowadzania zmian i zwiększyć ich efektywność, w szczególności w odniesieniu do elementów planów strategicznych WPR, które nie mają charakteru strategicznego, zatwierdzenie przez Komisję powinno być wymagane wyłącznie w przypadku strategicznych zmian planów strategicznych WPR. Wdrażanie unaoczniało również, że przy proponowaniu zmian w planach WPR różne przepisy mające zastosowanie do interwencji finansowanych odpowiednio z EFRG i EFRROW mogą powodować niepewność wśród rolników i zwiększać złożoność dla państw członkowskich. Aby zwiększyć synergię między EFRG a EFRROW należy zmienić art. 86 i art. 119 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby umożliwić kwalifikowalność wydatków do wkładu EFRG od dnia wejścia w życie zmiany określonej przez państwo członkowskie, którą może ono ustalić na dzień następujący po dniu przedłożenia Komisji wniosku o zmianę. Wniosek dotyczący dnia wejścia w życie zmian związanych z EFRG należy dodać do wykazu pozycji, które wymagają opinii komitetu monitorującego, aby zapewnić rolnikom i innym beneficjentom wystarczająco dużo czasu na uwzględnienie zmiany planu strategicznego WPR. Inne przepisy dostosowuje się w celu odzwierciedlenia zmian w art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Roczne rozliczenie z realizacji celów: W świetle doświadczeń zdobytych po pierwszym rocznym rozliczeniu z realizacji celów za rok budżetowy 2023 należy zaprzestać rocznego rozliczania z realizacji celów, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich. Uproszczenie to, przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji celów WPR za pomocą warunków kwalifikowalności wydatków określonych w art. 37 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2116 oraz przeprowadzanego co dwa lata przeglądu realizacji celów, o którym mowa w art. 135 rozporządzenia (UE) 2021/2115, doprowadzi również do uproszczenia rocznego sprawozdania z realizacji celów, ponieważ informacje wymagane wyłącznie do celów rocznego rozliczenia z realizacji celów nie będą już potrzebne. Możliwość zapewnienia stosowania z mocą wsteczną w odniesieniu do zmian związanych z odejściem od rocznego rozliczania z realizacji celów i odpowiednimi zmianami art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115 od roku budżetowego 2025 będzie zależać od dokładnej treści i dnia wejścia w życie zmian zawartych w niniejszym rozporządzeniu. Obecnie nie wiadomo, czy możliwe będzie stosowanie tych przepisów z mocą wsteczną. Współprawodawcy powinni omówić wykonalność takiego stosowania w świetle ostatecznej treści i dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Roczne sprawozdanie z realizacji celów i inne przepisy: Jeżeli chodzi o roczne sprawozdanie z realizacji celów, doświadczenie pokazało, że należy wzmocnić jego związek z przeprowadzanym co dwa lata przeglądem realizacji celów, doprecyzowując, że w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów należy uwzględnić uzasadnienie niedociągnięć w odniesieniu do celów pośrednich na

---

¹³ [Rozporządzenie - 2021/523 - PL - EUR-Lex](#)

potrzeby przeprowadzanego co dwa lata przeglądu realizacji celów. Terminy oceny sprawozdania również zmieniono, biorąc pod uwagę doświadczenia zdobyte podczas wdrażania.

Aktualizacja rozporządzenia w sprawie planów strategicznych w celu dostosowania do nowych aktów ustawodawczych: Art. 120 i 159 rozporządzenia (UE) 2021/2215 zapewniają aktualizację wykazu unijnych aktów ustawodawczych dotyczących środowiska i klimatu zawartego w załączniku XIII do tego rozporządzenia i wykorzystywanie go przez państwa członkowskie do oceny, czy ich plany strategiczne WPR wymagają zmian. Biorąc pod uwagę, że jesteśmy w trakcie okresu wdrażania planów strategicznych WPR oraz że przyjęto lub zmieniono bardzo niewiele aktów, które mają znaczenie z punktu widzenia tych planów strategicznych WPR, takie strategiczne modyfikacje zakłóciłyby realizację planów strategicznych WPR. W związku z tym przepisy te należy uchylić, aby zapewnić stabilność unijnych ram prawnych do końca okresu programowania.

Ponadto załączniki I, II i III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 dostosowuje się do powyższych zmian w celu uwzględnienia nowych wskaźników produktu dla nowych rodzajów wsparcia wprowadzonych na podstawie nowo dodanych art. 41a i art. 78a tego rozporządzenia oraz w celu dostosowania wykazu wskaźników produktu do zmiany art. 75 tego rozporządzenia, a także w celu wskazania odpowiedniego punktu Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO w odniesieniu do nowo ustanowionych interwencji oraz wprowadzenia zmian w normach GAEC 1 i 4.

Zarządzanie danymi i interoperacyjnością w ramach WPR: Brak struktury koordynacyjnej na szczeblu państw członkowskich, a także różnice w transformacji cyfrowej między państwami członkowskimi utrudniają skuteczne wdrażanie interoperacyjności, w tym sprawnej wymiany danych, między systemami informacyjnymi wykorzystywanymi do wdrażania, monitorowania i oceny WPR i płynących z niej korzyści. Proponuje się zatem przepisy mające zagwarantować wyznaczenie przez każde państwo członkowskie jednego organu odpowiedzialnego za opracowanie i wdrożenie planu działania służącego osiągnięciu i utrzymaniu interoperacyjności i płynnej wymiany danych.

Wykorzystanie rezerwy rolnej: W art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanowiono przepisy dotyczące rezerwy rolnej. Doświadczenie z wdrażania rezerwy rolnej pokazało, że w ostatnich latach korzystano z niej coraz częściej do pomocy rolnikom, którzy ponieśli straty w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof. Przepis ten jest zmieniany w taki sposób, aby rezerwa rolna była ukierunkowana na jej zamierzony pierwotny cel, tj. łagodzenie skutków zakłóceń na rynku.

Kontrole rolników: Zmiany dotyczące kontroli rolników mają na celu zmniejszenie obciążeń i presji wywieranej na rolników w związku z kontrolą dzięki wprowadzeniu celu „jednej kontroli rocznie”, w ramach którego przewiduje się, że państwa członkowskie powinny organizować kontrole na miejscu w odniesieniu do wniosków o przyznanie pomocy, wniosków o płatność lub warunkowości w sposób ograniczający w miarę możliwości wielokrotne kontrole u beneficjenta w ciągu jednego roku, z wyjątkiem sytuacji, gdy okoliczności wymagają przeprowadzenia drugiej kontroli w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii.

Doświadczenie z ocen jakości systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), systemu wniosków geoprzestrzennych (GSA) i systemu monitorowania obszarów (AMS) wskazuje na możliwość wykorzystania synergii, przy jednoczesnym uproszczeniu wdrażania i ograniczeniu potrzeby kontroli na miejscu. W związku z tym proponuje się połączenie tych systemów.

W odniesieniu do kontroli warunkowości doświadczenie ze stosowania systemu kontroli warunkowości wykazało, że niektóre warunki są zbyt mało elastyczne i stanowią nadmierne obciążenie dla państw członkowskich, niekoniecznie zwiększając ochronę funduszy unijnych. Aby usprawnić system kontroli, należy znieść wymóg corocznego przeglądu systemu kontroli,

a czynniki, które należy uwzględnić w analizie ryzyka, należy pozostawić w gestii państw członkowskich. Ponadto mali beneficjenci inni niż rolnicy nie mogą korzystać ze zwolnień z kontroli warunkowości i kar wprowadzonych rozporządzeniem (UE) 2024/1468. Obszar zarządzany przez tych beneficjentów jest ograniczony, a kary zasadniczo niskie. Biorąc pod uwagę przedmiotowy obszar i obciążenie administracyjne związane z kontrolami i stosowaniem kar w związku z warunkowością, należy wprowadzić przepisy zwalniające również małych beneficjentów innych niż rolnicy z kontroli warunkowości i kar administracyjnych stosowanych w związku z wymogami warunkowości.

Ponadto należy zmienić art. 102 i 103 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania przez Komisję przekazanych uprawnień i procedury komitetowej, aby uwzględnić zmiany innych przepisów rozporządzenia (UE) 2021/2116 wprowadzone niniejszym wnioskiem.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁵,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W komunikacie pt. „Kompas konkurencyjności dla UE”¹⁶ oraz w dokumencie „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania”¹⁷ Komisja podkreśliła potrzebę zwiększenia konkurencyjności, promowania innowacyjności i wspierania wzrostu gospodarczego w całej Unii, w przypadku których uproszczenie i zmniejszenie obciążeń administracyjnych są kluczowymi czynnikami sprzyjającymi. Konieczne jest zatem rozwiązanie problemu kosztownych obciążeń regulacyjnych, złożoności przepisów i ich wdrażania, w tym nadmiernej sprawozdawczości, przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na szczególne potrzeby małych i średnich podmiotów.
- (2) W komunikacie Komisji pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności”¹⁸ podkreślono, że aby stymulować innowacje i zrównoważony rozwój praktyk rolniczych, rolnicy być przedsiębiorcami i dostawcami nieobciążonymi zbędną biurokracją ani regulacjami. Ta perspektywa i różnorodność sektora wymagają podejścia dostosowanego do potrzeb, a nie uniwersalnych rozwiązań, a także weryfikacji stosowania w praktyce przepisów Unii oraz uproszczeń, z uwzględnieniem również korzyści płynących z technologii cyfrowych, takich

¹⁴ Dz.U. C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Dz.U. C [...], [...], s. [...].

¹⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Kompas konkurencyjności dla UE”, 29.1.2025, COM(2025) 30 final.

¹⁷ „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania”, Komisja Europejska 2024–2029, [8556fc33-48a3-4a96-94e8-8ecacef1ea18_en](#).

¹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności – Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń”, 19.2.2025, COM(2025) 75 final.

jak technologie umożliwiające zautomatyzowaną sprawozdawczość. Potrzebna jest większa równowaga między wymogami a zachętami, która pozwoli ukierunkować transformację rolnictwa w stronę modelu zrównoważonego i wspierać innowacje. Szczególne potrzeby małych gospodarstw, które stanowią fundament żywotności społeczności wiejskich, ponieważ chronią przyrodę i źródła utrzymania, wymagają lepiej dostosowanego i prostszego wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), minimalizującego obciążenia administracyjne. Małe gospodarstwa i niektóre inne gospodarstwa znajdują się często w niekorzystnej sytuacji pod względem dostępu do finansowania i jego wykorzystania, co ogranicza ich zdolność do inwestowania, wprowadzania innowacji i korzystania z możliwości rozwoju.

- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115¹⁹ ustanowiono przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116²⁰ ustanowiono zasady finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej. W 2024 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468²¹ w celu lepszego dostosowania unijnych ram wsparcia WPR do realiów gospodarstw, poprawy zarządzania planami strategicznymi WPR przez państwa członkowskie i zmniejszenia obciążeń związanych z kontrolami. Ponadto Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane (UE) 2024/1235²² zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2022/126²³ w odniesieniu do przepisów dotyczących współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) 1, w którym przewidziano w szczególności możliwość dostosowania przez państwa członkowskie wskaźnika referencyjnego dla normy GAEC 1 w oparciu o zmiany strukturalne w systemach rolniczych oraz odstępstwa od obowiązku nałożenia na rolników i innych beneficjentów obowiązku ponownego przekształcenia.

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar (Dz.U. L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

²² Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/1235 z dnia 12 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do przepisów dotyczących współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) 1, Dz.U. L, 2024/1235, 26.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj.

²³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1, Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj.

- (4) Informacje zwrotne i doświadczenia z dwóch lat wdrażania planów strategicznych WPR na podstawie obecnych unijnych ram prawnych WPR wskazują, że konieczne są dalsze, ograniczone dostosowania tych przepisów w celu wyeliminowania stwierdzonych wąskich gardeł i złożoności. Obejmują one fakt, że szczególne okoliczności, praktyki i potrzeby niektórych grup rolników – takich jak rolnicy ekologiczni, młodzi rolnicy, drobni producenci rolni i rolnicy zajmujący się hodowlą – nie zostały jeszcze w wystarczającym stopniu uwzględnione w unijnych ramach prawnych WPR, co nie pozwala państwom członkowskim na dostosowanie poszczególnych instrumentów do szczególnych okoliczności, potrzeb i praktyk tych rolników. Ponadto niektóre możliwości uproszczenia przewidziane w ramach WPR, takie jak stosowanie płatności ryczałtowych lub uproszczonych metod rozliczania kosztów, są niedostatecznie wykorzystywane ze względu na złożoność ich wdrażania i zarządzania nimi. Może to prowadzić do nakładania się lub niejednoznaczności wymogów dla rolników, komplikować dostęp rolników do wsparcia i hamować możliwości rozwoju działalności gospodarczej dla rolników, takich jak młodzi i nowi rolnicy. Ponadto pewne elementy obowiązujących przepisów cechuje brak elastyczności, który ma wpływ na sposób, w jaki państwa członkowskie zarządzają swoimi planami strategicznymi WPR i zmieniają je oraz wypełniają swoje obowiązki sprawozdawcze. Ponadto należy jeszcze zmniejszyć związane z wizytami i kontrolami w gospodarstwach obciążenie spoczywające zarówno na rolnikach, jak i organach administracji, w szczególności wprowadzając skuteczniejsze metody oceny jakości zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK) oraz kontroli warunkowości. Eliminacja tych wąskich gardeł i nieelastycznych przepisów powinna pomóc państwom członkowskim w wykorzystaniu planów strategicznych WPR do maksymalizacji możliwości z korzyścią dla rolników i innych beneficjentów WPR, zmniejszenia obciążeń administracyjnych i złożoności oraz lepszego wykorzystania ograniczonych zasobów.
- (5) Art. 4 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2115 stanowi, że jeżeli użytki rolne są wykorzystywane jako użytki zielone i nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez co najmniej pięć lat, uznaje się je za trwałe użytki zielone. Niektóre systemy rolnicze przewidują jednak zmianowanie upraw na gruntach ornych, na których trawy lub inne zielne rośliny pastewne nie są objęte zmianowaniem przez dłużej niż pięć lat, ale na których obszary te są zaorywane, aby zachowały swój status gruntów ornych. W związku z tym rolnicy w państwach członkowskich, które stosują takie systemy rolnicze, napotykają trudności w zarządzaniu zmianowaniem upraw i w utrzymaniu rentowności przy jednoczesnym spełnianiu wymogów dotyczących wdrożenia normy GAEC 1. Ponadto stosowanie dłuższego zmianowania upraw w przypadku użytków zielonych może przynieść znaczne korzyści pod względem różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zapewniając jednocześnie rolnikom większą elastyczność w zarządzaniu gruntami rolnymi. W związku z tym, aby promować takie elastyczne i zrównoważone praktyki agronomiczne w zakresie gospodarowania użytkami zielonymi, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wydłużenia okresu, na podstawie którego dokonuje się klasyfikacji obszaru jako trwałego użytku zielonego, z pięciu do siedmiu lat. Należy zatem zmienić art. 4 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (6) Aby zminimalizować ryzyko negatywnego wpływu na jednolity rynek i handel międzynarodowy wywieranego przez nowe płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof zgodnie z art. 41a i 78a rozporządzenia (UE) 2021/2115, interwencje, w ramach których ma zostać przyznane to wsparcie unijne, powinny być zaprojektowane przez państwa członkowskie w taki sposób, aby spełniały kryteria załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”).

- (7) W art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2115 przewidziano mechanizm wdrażania protokołu ustaleń w sprawie nasion oleistych, w tym przepisy dotyczące zwiększenia planowanych produktów i współczynników zmniejszenia, aby uniknąć przekroczenia wielkości maksymalnego obszaru objętego wsparciem w całej Unii. Przepis ten należy dostosować w celu uwzględnienia zmian w art. 119 tego rozporządzenia wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.
- (8) Ze względu na wyjątkowy charakter płatności, którą otrzymałby rolnik w sytuacji kryzysowej w następstwie poniesienia znacznych strat w produkcji spowodowanych wystąpieniem klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub innych katastrof, oraz w celu zapewnienia spójności z płatnościami, o których mowa w art. 78a rozporządzenia (UE) 2021/2115, system warunkowości, o którym mowa w art. 12 tego rozporządzenia, nie powinien mieć zastosowania do płatności uzupełniających w formie płatności bezpośrednich wypłacanych rolnikom w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, o których to płatnościach mowa w art. 41a tego rozporządzenia.
- (9) Celem systemu warunkowości obejmującego wymogi podstawowe w zakresie zarządzania (SMR) oraz normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) jest przyczynienie się do rozwoju rolnictwa zrównoważonego poprzez zwiększenie świadomości beneficjentów co do potrzeby przestrzegania tych podstawowych norm i wymogów. Jest on również ukierunkowany na większe dostosowanie WPR do celów w zakresie środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia roślin i dobrostanu zwierząt określonych w przepisach Unii. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że powierzchnia użytków rolnych zarządzana przez małe gospodarstwa korzystające z płatności w ramach interwencji, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115, jest ograniczona, stosowanie systemu warunkowości do takich małych gospodarstw, które stanowią większość gospodarstw w Unii, przynosi niewystarczające korzyści w porównaniu ze znacznymi kosztami i nakładami istotne obciążenia administracyjne na te gospodarstwa i organy administracji krajowej. Aby ograniczyć takie koszty i zmniejszyć związane z tym obciążenia administracyjne, należy zwolnić małe gospodarstwa ze stosowania systemu warunkowości.
- (10) Normy GAEC, o których mowa w art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2115, stanowią część systemu warunkowości, o którym mowa w art. 12 tego rozporządzenia. Przyczyniają się one do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz ochrony środowiska, w tym wody, gleby i różnorodności biologicznej ekosystemów. Ogólne zasady, na których opiera się produkcja ekologiczna zgodnie z art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848²⁴, obejmują ochronę naturalnych elementów krajobrazu, takich jak miejsca dziedzictwa przyrodniczego, oraz korzystanie w odpowiedzialny sposób z energii i zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba, materia organiczna i powietrze.
- (11) Norma GAEC 1 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma pomagać utrzymywać trwałe użytki zielone w celu zachowania zasobów węgla. W pkt 1.7.3 i 1.9.1.1 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848 podkreślono znaczenie maksymalizacji wykorzystania wypasu i pastwisk, co uniemożliwia przekształcanie trwałych użytków zielonych do celów innego użytkowania gruntów oraz zgodnie z głównym celem normy GAEC 1 pozwala zachować zasoby węgla na trwałych użytkach zielonych. Normy GAEC 3, 5 i 6 wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE)

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

2021/2115 mają na celu odpowiednio utrzymanie materii organicznej gleby, ograniczenie erozji i ochronę gleb w okresach wrażliwych. Cele te zostały już osiągnięte dzięki praktykom uprawy stosowanym w ekologicznej produkcji roślinnej, w szczególności praktykom, o których mowa w pkt 1.9 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848. Norma GAEC 4 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma na celu ochronę wody przed zanieczyszczeniem. Podobnie pkt 1.5, 1.7, 1.9 i 1.10 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848 mają na celu zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wody przez ograniczenie stosowania weterynaryjnych produktów leczniczych, stosowania nawozów i pestycydów oraz gęstości obsady. Doświadczenie pokazuje, że rolnictwo ekologiczne ma pozytywny wpływ na wymywanie i spływ składników odżywczych, co zmniejsza prawdopodobieństwo, że rolnik ekologiczny spowoduje pogorszenie jakości wody, co pozwala osiągnąć główny cel normy GAEC 4. W związku z tym, biorąc pod uwagę zasady i przepisy określone w rozporządzeniu (UE) 2018/848 oraz istniejące praktyki w ramach systemów rolnictwa ekologicznego, rolników ekologicznych, których całe gospodarstwo jest certyfikowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, należy uznać za spełniających normy GAEC 1, 3, 4, 5 i 6, jak ma to już miejsce w przypadku normy GAEC 7.

- (12) Aby zwiększyć spójność wymogów dla rolników i uprościć ustalanie norm GAEC przez państwa członkowskie, należy zmienić art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu doprecyzowania, że państwa członkowskie mogą określać normy GAEC w swoich planach strategicznych WPR zgodnie z obowiązkowymi wymogami krajowymi, pod warunkiem że takie wymogi krajowe są zgodne z normami GAEC wymienionymi w załączniku III do tego rozporządzenia. Należy w szczególności doprecyzować, że normy GAEC określone w planach strategicznych WPR nie muszą wykraczać poza istniejące obowiązkowe wymogi krajowe, pod warunkiem że te wymogi krajowe są zgodne z normami GAEC wymienionymi w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115, w szczególności z głównymi celami tych norm GAEC.
- (13) Ze względu na wyjątkowy charakter płatności, którą rolnik może otrzymać w sytuacji kryzysowej w następstwie poniesienia znacznych strat w produkcji spowodowanych wystąpieniem klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub innych katastrof, oraz w celu zapewnienia spójności z płatnościami, o których mowa w art. 78a rozporządzenia (UE) 2021/2115, system warunkowości, o którym mowa w art. 14 tego rozporządzenia, nie powinien mieć zastosowania do płatności uzupełniających w formie płatności bezpośrednich wypłacanych rolnikom w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, o których to płatnościach mowa w art. 41a tego rozporządzenia.
- (14) Rośnie częstotliwość, intensywność i czas trwania klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof, a ich wpływ na sektor rolny w Unii jest znaczący. Rozporządzenie (UE) 2021/2115 zapewnia już rolnikom zestaw narzędzi do budowania odporności i reagowania na sytuacje kryzysowe. Skala wydarzeń oraz ich nagły i nadzwyczajny charakter wymagają jednak rozszerzenia instrumentów dostępnych państwom członkowskim. W związku z tym należy przewidzieć uzupełniające płatności kryzysowe dla rolników i uwzględnić je jako nowy rodzaj interwencji w formie płatności bezpośrednich w art. 16 tego rozporządzenia.
- (15) Art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/2115 pozwala państwom członkowskim na zatrzymanie do 3 % płatności bezpośrednich, które mają zostać wypłacone rolnikowi, na wkład tego rolnika w narzędzia zarządzania ryzykiem. Państwo członkowskie decydujące się na skorzystanie z tej opcji musiało zastosować ją do wszystkich beneficjentów płatności bezpośrednich w danym roku. Doświadczenie pokazuje, że tylko nieliczne państwa

członkowskie korzystają z tej możliwości. Dyskusje z państwami członkowskimi pokazały, że przeszkodą we wdrażaniu tego przepisu jest brak narzędzi zarządzania ryzykiem – ustanowionych przez państwa członkowskie albo dostępnych w ramach prywatnego ubezpieczenia – które byłyby dostępne dla wszystkich rolników otrzymujących płatności bezpośrednie. Aby zwiększyć wykorzystanie możliwości przewidzianej w art. 19 tego rozporządzenia, konieczne jest uelastyczenie jego wdrażania i dostosowanie go do istniejących narzędzi zarządzania w państwach członkowskich. W wyniku tej zmiany państwa członkowskie powinny mieć możliwość zatrzymania do 3 % płatności bezpośrednich wypłacanych wyłącznie tym rolnikom, dla których w danym roku istnieją systemy zarządzania ryzykiem. Państwa członkowskie, w których istnieją systemy zarządzania ryzykiem mające zastosowanie do wszystkich beneficjentów płatności bezpośrednich, powinny mieć możliwość dalszego zatrzymywania do 3 % płatności bezpośrednich wszystkich takich beneficjentów.

- (16) Uproszczony system płatności opracowany przez państwa członkowskie dla małych gospodarstw na podstawie art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmniejsza złożoność procesu składania wniosków o wsparcie dochodów, zarówno dla małych gospodarstw, jak i dla organów administracji. Aby zwiększyć atrakcyjność tego systemu i zachęcić większą liczbę małych gospodarstw do korzystania z niego, należy zwiększyć maksymalną kwotę, jaką można otrzymać w ramach tego systemu. Aby wspierać udział małych gospodarstw korzystających z płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115, w ekoschematach, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyłączenia płatności otrzymywanych przez te gospodarstwa w ramach ekoschematów z maksymalnej kwoty płatności, o której mowa w art. 28 tego rozporządzenia.
- (17) W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje na podstawie art. 28 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115, że płatność dla małych gospodarstw, o której mowa w art. 28 akapit pierwszy tego rozporządzenia, nie zastępuje wsparcia dla ekoschematów ustanowionych zgodnie z art. 31 tego rozporządzenia, ekoschematy powinny nadal spełniać wszystkie wymogi określone w art. 31 ust. 5 tego rozporządzenia. Zasady tej należy również przestrzegać w odniesieniu do interwencji na podstawie art. 70 tego rozporządzenia w odniesieniu do gospodarstw otrzymujących płatności, o których mowa w art. 28 tego rozporządzenia. Aby zapewnić przestrzeganie ogólnej zasady, zgodnie z którą płatności są przyznawane wyłącznie w odniesieniu do zobowiązań wykraczających poza wymogi warunkowości, oraz aby zagwarantować ambitny charakter interwencji, które stanowią część struktury środowiskowej i klimatycznej WPR, gospodarstwa otrzymujące płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115, powinny otrzymywać płatności w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, lub płatności w ramach interwencji, o których mowa w art. 70 tego rozporządzenia, wyłącznie w przypadku, gdy spełniają warunki określone odpowiednio w art. 31 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia lub warunki określone w art. 70 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia.
- (18) W celu zapewnienia, aby w przypadku gdy państwa członkowskie zintensyfikują realizację celów w zakresie środowiska, klimatu, dobrostanu zwierząt i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, utrzymując lub przyjmując przepisy krajowe wykraczające poza odpowiednie minimalne wymogi określone w prawie Unii, wpływ takich wymogów na sytuację finansową i gospodarczą zainteresowanych rolników mógł zostać ograniczony, należy zmienić art. 31 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby umożliwić państwom członkowskim przyznawanie wsparcia na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z obowiązkowymi wymogami nałożonymi przez prawo krajowe wykraczającymi poza

minimalne wymogi określone w prawie Unii, niezależnie od tego, czy zostały one nowo nałożone, czy już obowiązują. Ponadto zniesienie ograniczenia okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania w ramach ekoschematów, powinno uprościć zarządzanie ekoschematami przez państwa członkowskie, ponieważ powinno ograniczyć potrzebę modyfikacji ekoschematów w planach strategicznych WPR w tym okresie programowania ze względu na zmiany w takich przepisach krajowych lub ze względu na upływ 24-miesięcznego okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z takimi przepisami krajowymi.

- (19) Norma GAEC 2 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma na celu ochronę gleb bogatych w węgiel. Doświadczenie pokazuje, że wymogi określone w planach strategicznych WPR na podstawie normy GAEC 2 spowodowały powstanie trudności dla rolników i państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do rentowności zainteresowanych rolników, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony gleb bogatych w węgiel. Zapewnienie zgodności z niektórymi wymogami ustanowionymi na podstawie normy GAEC 2, takimi jak wymogi dotyczące ograniczenia produkcji, może być dla rolników kosztowne i znacznie ograniczać ich zdolność do zmiany lub dostosowania użytkowania ich gruntów. Ponadto norma GAEC 2 wpływa na rolników w niektórych państwach członkowskich bardziej niż w innych ze względu na różne proporcje terenów podmokłych i torfowisk na ich terytoriach. Przy utrzymaniu istniejących wymogów w ramach normy GAEC 2, określonych, w stosownych przypadkach, w sposób spójny z obowiązkowymi wymogami krajowymi wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem, powinna istnieć możliwość zrekompensowania rolnikom przestrzegania obowiązków wynikających z tej normy. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość wyłączenia normy GAEC 2 z wymogu określonego w art. 31 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2115. Powinno to umożliwić państwom członkowskim zapewnienie w ich planach strategicznych WPR wsparcia w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, aby rolnicy aktywni zawodowo, których dotyczy norma GAEC 2, mogli spełnić wymogi tej normy przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu ochrony terenów podmokłych i torfowisk, w szczególności potencjału sekwestracji dwutlenku węgla na tych obszarach.
- (20) Aby umożliwić wsparcie ekologicznych metod hodowli w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji, że wsparcie przyznane na zobowiązania związane z konwersją lub utrzymaniem praktyk i metod rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848 może przyjąć formę rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza. Należy również doprecyzować, że wsparcie na zobowiązania ukierunkowane na poprawę praktyk rolniczych związanych z pszczelarstwem może być przyznawane w formie rocznej płatności na ul, ponieważ uprości to obliczanie wysokości płatności z tytułu tych zobowiązań. Aby zapewnić spójność definicji stosowanych w planach strategicznych WPR, pojęcie ula do celów przyznawania wsparcia w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia (UE) 2021/2115, powinno być pojęciem ula zdefiniowanym przez Komisję na podstawie art. 56 lit. b) tego rozporządzenia.
- (21) W pierwszych latach wdrażania planów strategicznych WPR klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne lub inne katastrofy miały wpływ na produkcję wielu rolników w całej Unii. Przewiduje się, że tendencja ta utrzyma się w przyszłości. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość oferowania płatności kryzysowych w formie zwiększonego bezpośredniego wsparcia dochodów, aby umożliwić rolnikom najbardziej dotkniętym kryzysem szybkie uzyskanie rekompensaty. Aby utrzymać zachętę dla rolników do ubezpieczania produkcji, państwa członkowskie powinny ustalić wyższą

stawkę rekompensaty dla rolników objętych systemem ubezpieczeń lub innym narzędziem zarządzania ryzykiem. W celu zwiększenia wysokości środków, które mają zostać uruchomione w celu wsparcia rolników, państwa członkowskie powinny mieć możliwość współfinansowania tych płatności kryzysowych za pomocą dodatkowego finansowania krajowego w wysokości do 200 %. Państwa członkowskie powinny jednak zapewnić, aby całkowita rekompensata otrzymana przez rolnika z wykorzystaniem innych form wsparcia finansowanego przez Unię lub ze środków krajowych (w tym dodatkowego finansowania krajowego), ubezpieczeń prywatnych lub innych systemów zarządzania ryzykiem nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani podwójnego finansowania.

- (22) Należy zmienić art. 48 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu skreślenia odniesienia do rocznego rozliczenia z realizacji celów w związku z usunięciem tej procedury z rozporządzenia (UE) 2021/2116 niniejszym rozporządzeniem.
- (23) Organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw odgrywają ważną rolę we wspieraniu pozycji rolników w łańcuchu dostaw. Wsparcie z WPR dla tych organizacji ma ogromne znaczenie dla rozwiązywania konkretnych problemów i osiągnięcia celów sektorowych lub dla premiowania korzystnych praktyk. Należy zatem zezwolić organizacjom producentów i zrzeszeniom organizacji producentów wdrażającym w swoich programach operacyjnych co najmniej jedną interwencję sektorową związaną z którymkolwiek z celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), h), i) lub j) rozporządzenia (UE) 2021/2115, na korzystanie ze zwiększonego limitu unijnej pomocy finansowej, o którym mowa w art. 52 ust. 2 tego rozporządzenia, pod warunkiem że kwota przekraczająca limity określone w art. 52 ust. 2 akapit pierwszy tego rozporządzenia jest wydatkowana wyłącznie na finansowanie tych interwencji sektorowych.
- (24) Należy zmienić art. 69 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu dostosowania tytułu rodzaju interwencji związanej z rozwojem obszarów wiejskich, o którym mowa w lit. e) tego artykułu, do zmian w art. 75 tego rozporządzenia oraz w celu uwzględnienia tytułu nowego rodzaju interwencji, o którym mowa w art. 78a tego rozporządzenia.
- (25) W celu zapewnienia, aby w przypadku gdy państwa członkowskie zintensyfikują realizację celów w zakresie środowiska, klimatu, dobrostanu zwierząt i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, utrzymując lub przyjmując przepisy krajowe wykraczające poza odpowiednie minimalne wymagania określone w prawie Unii, wpływ takich wymogów na sytuację finansową i gospodarczą zainteresowanych rolników mógł zostać ograniczony, należy zmienić art. 70 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby umożliwić państwom członkowskim przyznawanie wsparcia na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z obowiązkowymi wymogami nałożonymi przez prawo krajowe wykraczającymi poza minimalne wymagania określone w prawie Unii, niezależnie od tego, czy zostały one nowo nałożone, czy już obowiązują. Ponadto zniesienie ograniczenia okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne, powinno uprościć zarządzanie tymi zobowiązaniami przez państwa członkowskie, ponieważ powinno ograniczyć potrzebę modyfikacji tych interwencji w planach strategicznych WPR w tym okresie programowania ze względu na zmiany w takich przepisach krajowych lub ze względu na upływ 24-miesięcznego okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z takimi przepisami krajowymi.
- (26) Doświadczenie pokazuje, że wymagania określone w planach strategicznych WPR na podstawie normy GAEC 2 spowodowały powstanie znacznych trudności dla rolników i państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do rentowności zainteresowanych rolników, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony gleb bogatych w węgiel. Zapewnienie zgodności z niektórymi wymogami ustanowionymi na podstawie normy

GAEC 2, takimi jak wymogi dotyczące ograniczenia produkcji, może być dla rolników kosztowne i znacznie ograniczać ich zdolność do zmiany lub dostosowania użytkowania ich gruntów. Ponadto norma GAEC 2 wpływa na rolników w niektórych państwach członkowskich bardziej niż w innych ze względu na różne proporcje terenów podmokłych i torfowisk na ich terytoriach. Przy utrzymaniu istniejących wymogów w ramach normy GAEC 2, określonych, w stosownych przypadkach, w sposób spójny z obowiązkowymi wymogami krajowymi wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem, powinna istnieć możliwość zrekompensowania rolnikom przestrzegania obowiązków wynikających z tej normy. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość wyłączenia normy GAEC 2 z wymogu określonego w art. 70 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do interwencji na podstawie art. 70 tego rozporządzenia. Powinno to umożliwić państwom członkowskim zapewnienie w ich planach strategicznych WPR wsparcia w ramach interwencji, o których mowa w art. 70 tego rozporządzenia, aby rolnicy aktywni zawodowo i inni beneficjenci, których dotyczy norma GAEC 2, mogli spełnić wymogi tej normy przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu ochrony terenów podmokłych i torfowisk, w szczególności potencjału sekwestracji dwutlenku węgla na tych obszarach.

- (27) Zgodnie z art. 70 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115 państwa członkowskie ustanawiają płatności z tytułu zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz zobowiązań do konwersji lub utrzymania rolnictwa ekologicznego wyłącznie w formie płatności na hektar. W celu zapewnienia spójności ze wsparciem w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, w należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania wsparcia z tytułu takich zobowiązań w formie płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza. W celu ułatwienia prowadzenia działalności korzystnej dla środowiska w przypadku pszczelarstwa powinna istnieć możliwość przyznawania wsparcia na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązania do konwersji lub utrzymania rolnictwa ekologicznego w formie płatności na ul. Aby zapewnić spójność definicji stosowanych w planach strategicznych WPR, pojęcie ula do celów przyznawania wsparcia dla tych zobowiązań, powinno być pojęciem ula zdefiniowanym przez Komisję na podstawie art. 56 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (28) W art. 72 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące obliczania dodatkowych kosztów i utraconych dochodów w związku z przyznawaniem płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z niektórych obowiązkowych wymogów wykraczających poza odpowiednie normy GAEC. Nie przyznano w nim płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z odpowiednich norm GAEC. Przestrzeganie niektórych wymogów ustanowionych na podstawie normy GAEC 2 może być jednak kosztowne dla rolników, ponieważ wiążą się one z ograniczeniami produkcji wynikającymi ze znacznych ograniczeń w użytkowaniu gruntów. Aby włączyć koszty związane z przestrzeganiem normy GAEC 2 do zasad obliczania płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z pewnych obowiązkowych wymogów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia w tych obliczeniach niedogodności wynikających z wymogów normy GAEC 2.
- (29) Aby zapewnić rolnikom więcej czasu i elastyczności potrzebnych do dostosowania się do nowych przepisów Unii w coraz trudniejszym kontekście napięć geopolitycznych, wyzwań strukturalnych i trudności gospodarczych związanych m.in. z wysokimi cenami energii i nakładów, należy zmienić art. 73 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu przedłużenia okresu, w którym można przyznawać wsparcie na inwestycje przyczyniające się do spełnienia nowych wymogów nałożonych na mocy prawa Unii, z 24 miesięcy do 36

miesiący od dnia, w którym te nowe wymogi stają się obowiązkowe dla danego gospodarstwa.

- (30) Unijny sektor rolnictwa boryka się z trudnościami demograficznymi i starzejącą się siłą roboczą. Chociaż przyciąganie młodych rolników ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia zrównoważonej przyszłości rolnictwa, tworzenie i rozwój nowej działalności gospodarczej w sektorze rolnym przez młodych rolników stanowi wyzwanie finansowe. Aby jeszcze bardziej ułatwić im rozpoczynanie działalności po raz pierwszy, należy przedłużyć okres kwalifikowalności do inwestycji w celu zapewnienia zgodności z nowymi normami unijnymi dla młodych rolników.
- (31) Aby poprawić konkurencyjność i zrównoważony charakter unijnego systemu żywnościowego, potrzebne są znaczne inwestycje i rozwój przedsiębiorstw. W szczególności należy wspierać rozwój małych gospodarstw, które stoją w obliczu szczególnych wyzwań, a są potencjalnie rentowne. Jednocześnie istnieje potrzeba uproszczenia wdrażania wsparcia dla małych gospodarstw w celu zminimalizowania obciążeń administracyjnych. W celu zaspokojenia tych potrzeb, należy zmienić art. 75 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby uwzględnić rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw wśród interwencji, które państwa członkowskie mogą wspierać, oraz przewidzieć wsparcie ryczałtowe w wysokości 50 000 EUR na tę interwencję. Ze względu na spójność państwa członkowskie powinny zdefiniować małe gospodarstwa w ten sam sposób do celów inwestycji zgodnie z art. 73 ust. 4 lit. b) tego rozporządzenia oraz do celów rozwoju działalności gospodarczej zgodnie z art. 75 tego rozporządzenia.
- (32) Interwencje w zakresie zarządzania ryzykiem są bardzo przydatne w zwiększaniu odporności rolników i w związku z tym należy je wspierać. Doświadczenie pokazuje jednak, że obowiązujące przepisy są zbyt mało elastyczne, aby w pełni wykorzystać potencjał tego rodzaju interwencji. W szczególności wydaje się, że obecny wzór obliczania strat nie jest dostosowany do szczególnej sytuacji niektórych beneficjentów, takich jak młodzi rolnicy, obszary, na których znajdują się uprawy trwałe lub inne uzasadnione przypadki, w których wzór obliczania strat nie jest odpowiedni. Aby zwiększyć wykorzystanie narzędzi zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 76 rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie powinny dysponować większą elastycznością w obliczaniu strat dla takich beneficjentów lub upraw, aby uwzględnić ich szczególną sytuację.
- (33) Aby skutecznie wspierać rolników, których produkcja została zniszczona w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub innych katastrof, państwa członkowskie powinny mieć możliwość planowania płatności kryzysowych nie tylko w drodze interwencji bezpośredniego wsparcia dochodów, ale również poprzez interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich. Takie rodzaje wsparcia powinny zapewniać państwom członkowskim wystarczającą elastyczność w planowaniu interwencji. Państwa członkowskie powinny jednak zapewnić spójność między tymi interwencjami. W związku z tym przepisy dotyczące ukierunkowania wsparcia i efektu zachęty powinny być takie same. W celu zagwarantowania należytego zarządzania finansami funduszy unijnych państwa członkowskie powinny zapewnić, aby całkowita rekompensata otrzymana przez rolnika z wykorzystaniem innych form wsparcia finansowanego przez Unię lub ze środków krajowych (w tym dodatkowego finansowania krajowego), ubezpieczeń prywatnych lub innych systemów zarządzania ryzykiem nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani podwójnego finansowania.
- (34) W art. 79 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące określania przez instytucje zarządzające kryteriów wyboru interwencji dotyczących niektórych rodzajów interwencji. Należy zmienić wykaz rodzajów interwencji, w odniesieniu do

których państwa członkowskie mają stosować kryteria wyboru, aby uwzględnić zmiany rodzajów interwencji, o których mowa w art. 75 tego rozporządzenia.

- (35) W art. 80 rozporządzenia (UE) 2021/2015 ustanowiono przepisy i zasady wdrażania instrumentów finansowych w ramach WPR. Art. 80 ust. 2 tego rozporządzenia zapewnia spójność z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060²⁵ dotyczącymi instrumentów finansowych. Aby jeszcze bardziej zwiększyć synergę we wdrażaniu i kontroli między instrumentami finansowymi WPR a pozostałymi instrumentami finansowymi podlegającymi rozporządzeniu (UE) 2021/1060, należy zmienić art. 80 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu zapewnienia, aby wymogi dotyczące ścieżki audytu w odniesieniu do instrumentów finansowych były takie same w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 i w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.
- (36) W art. 80 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono maksymalny mający zastosowanie pułap ekwiwalentu dotacji brutto, w przypadku gdy instrumenty finansowe wspierają działania wchodzące w zakres art. 42 Traktatu. Aby zapewnić dostosowanie do nowo wprowadzonych zmian w ogólnym systemie pomocy państwa na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831²⁶, należy odpowiednio zwiększyć ten pułap. Ponadto okres odniesienia należy zmienić z „lat budżetowych” na „lata”, aby dostosować go do art. 3 ust. 2 tego rozporządzenia Komisji. Jeżeli chodzi o wsparcie kapitału obrotowego na działalność wykraczającą poza zakres art. 42 TFUE, nadal mają zastosowanie ogólne zasady pomocy państwa.
- (37) W art. 80 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono kwalifikowalność wydatków, w przypadku gdy wsparcie udzielane jest za pośrednictwem instrumentów finansowych. Aby zapewnić jasność i równe traktowanie w ramach wszystkich instrumentów finansowych regulowanych rozporządzeniem (UE) 2021/1060, należy zmienić art. 80 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu określenia zasad kwalifikowalności w odniesieniu do podatku od wartości dodanej („VAT”).
- (38) W art. 81 rozporządzenia (UE) 2021/2015 określono zasady i warunki przekazywania przez państwa członkowskie alokacji EFRROW do Programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523²⁷. Aby zapewnić pełne wykorzystanie nowo wprowadzonych możliwości, o których mowa w art. 10a ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/523, należy zmienić art. 81 rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (39) W art. 83 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono zasady obliczania i stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów. Aby uprościć i intensyfikować realizację inwestycji i innych interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich oraz zwiększyć wykorzystanie uproszczonych metod rozliczania kosztów, powinna istnieć możliwość

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁶ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

stosowania metod obliczeniowych ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060 bez konieczności przedstawiania dalszego uzasadnienia.

- (40) W art. 86 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków wynikających ze zmian planów strategicznych WPR w odniesieniu do wkładu odpowiednio z EFRG i EFRROW. Aby uprościć przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków, poprawić synergię między EFRG a EFRROW oraz zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w określaniu dnia wejścia w życie zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG, należy zezwolić na kwalifikowalność wydatków wynikających z zatwierdzonej strategicznej zmiany planu strategicznego WPR do wkładu EFRG od dnia wejścia w życie zmiany określonej przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 119 ust. 8 tego rozporządzenia, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę. W przypadku innych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG wydatki powinny kwalifikować się do wkładu z EFRG od dnia powiadomienia Komisji o zmianie, jak określono w art. 119 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem. Aby zapewnić spójność między przepisami dotyczącymi kwalifikowalności do wkładu z EFRG i EFRROW w przypadku środków nadzwyczajnych wynikających z klęsk żywiołowych, katastrof lub niekorzystnych zjawisk klimatycznych, powinna istnieć możliwość ustalenia w planach strategicznych WPR, że kwalifikowalność wydatków finansowanych z EFRG w związku ze zmianami planów strategicznych WPR związanymi z uzupełniającymi płatnościami kryzysowymi dla rolników w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 41a tego rozporządzenia, może rozpocząć się od dnia, w którym nastąpiło dane zdarzenie.
- (41) W celu zapewnienia odpowiedniego finansowania nowych rodzajów interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, o których mowa w art. 41a i 78a rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zarezerwowania pewnej części zarówno płatności bezpośrednich, jak i finansowania z EFRROW na te rodzaje interwencji. Aby jednak zapewnić dostępność wystarczających środków finansowych na realizację pozostałych priorytetów WPR, udział ten powinien być ograniczony do maksymalnej rocznej kwoty dostępnej dla każdego państwa członkowskiego odpowiadającej 3 % całkowitej kwoty płatności bezpośrednich i finansowania z EFRROW rocznie. Chcąc zachęcić państwa członkowskie do nadawania pierwszeństwa korzystaniu z instrumentu określonego w art. 41a tego rozporządzenia i finansowanego z płatności bezpośrednich, maksymalna roczna kwota, jaką państwo członkowskie może zarezerwować na ten rodzaj interwencji, powinna odpowiadać 4 % całkowitej rocznej kwoty płatności bezpośrednich i finansowania z EFRROW, jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się nie udzielać wsparcia na płatności kryzysowe na podstawie art. 78a tego rozporządzenia.
- (42) Ze względu na swój szczególny charakter nowe rodzaje interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 41a rozporządzenia (UE) 2021/2115, oraz w ramach rozwoju obszarów wiejskich, o których mowa w art. 78a tego rozporządzenia, powinny być zwolnione z obowiązku wnoszenia wkładu do wskaźników rezultatu wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia.
- (43) Dodatkowe finansowanie krajowe na rzecz uzupełniających płatności kryzysowych dla rolników zapewniane zgodnie z art. 41a rozporządzenia (UE) 2021/2115 należy włączyć do załącznika V do planu strategicznego WPR danego państwa członkowskiego.

- (44) W art. 119 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115 przewidziano zatwierdzanie przez Komisję wniosków o zmianę planów strategicznych WPR przedłożonych przez państwa członkowskie. Art. 119 ust. 9 tego rozporządzenia umożliwia państwom członkowskim wprowadzanie i stosowanie zmian planów strategicznych WPR związanych z interwencjami, o których mowa w tytule III rozdział IV tego rozporządzenia, zatwierdzonych przez Komisję wraz z kolejnym wnioskiem o zmianę. Doświadczenie pokazuje, że zmiany w planach strategicznych WPR często zawierają liczne elementy techniczne, które sprawiają, że są one złożone, uciążliwe dla państw członkowskich i skutkują opóźnieniami w procedurach zatwierdzania, mimo że orientacja strategiczna planów pozostaje niezmieniona. Zakłóca to terminowe i skuteczne dostosowanie planów strategicznych WPR do zmieniających się realiów gospodarczych oraz potrzeb rolników i innych beneficjentów w państwach członkowskich, jak również negatywnie wpływa na realizację tych planów. Aby uprościć procedury wprowadzania zmian i zwiększyć ich efektywność, w szczególności w odniesieniu do elementów planów strategicznych WPR, które nie mają charakteru strategicznego, zatwierdzenie przez Komisję powinno być wymagane wyłącznie w przypadku strategicznych zmian planów strategicznych WPR. W tym celu w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 należy zdefiniować strategiczne zmiany jako zmiany ważnych elementów planów strategicznych WPR, które mają znaczący wpływ na strategię i logikę interwencji tych planów, w tym przesunięcia przydziałów finansowych między EFRROW i EFRG, maksymalne i minimalne przydziały finansowe oraz zmiany celów i planów finansowych. Państwa członkowskie powinny móc wprowadzać do swoich planów strategicznych WPR wszystkie inne zmiany i stosować te zmiany po powiadomieniu o nich Komisji, a te inne zmiany nie powinny podlegać zatwierdzeniu przez Komisję.
- (45) Aby zapewnić zgodność planów strategicznych WPR z unijnymi ramami prawnymi WPR, Komisja powinna być uprawniona do wyrażania sprzeciwu wobec zgłoszonych zmian, jeżeli uzna, że zmiany te nie są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2115, rozporządzeniem (UE) 2021/2116 lub aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie. Aby zagwarantować pewność prawa rolnikom i innym beneficjentom, po otrzymaniu sprzeciwu wobec zgłoszonej zmiany państwa członkowskie powinny nie stosować tej zmiany i usunąć taką zmianę ze zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego Komisji. Wydatki związane z takimi zmianami nie powinny również kwalifikować się do wkładu odpowiednio z EFRG lub EFRROW. Doświadczenie pokazuje, że państwa członkowskie mogą zgłaszać złożone i liczne zmiany swoich planów strategicznych WPR. Komisja powinna zatem dysponować rozsądnym czasem na ocenę zgłoszonych zmian i, w razie potrzeby, na zgłoszenie zastrzeżeń państwom członkowskim. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedkładania zmian, co do których Komisja zgłosiła zastrzeżenia, do zatwierdzenia w ramach wniosku o strategiczną zmianę, o którym mowa w art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, zmienionego niniejszym rozporządzeniem, w celu zapewnienia, aby zmiany te stawały się skuteczne wyłącznie wówczas, gdy są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2115 i rozporządzeniem (UE) 2021/2116, a także z opartymi na nich aktami delegowanymi i wykonawczymi.
- (46) Art. 119 ust. 8 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/2115 stanowi, że państwa członkowskie określają dzień wejścia w życie zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG na dzień późniejszy niż dzień zatwierdzenia wniosku o zmianę przez Komisję. Aby zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w ustalaniu dnia wejścia w życie strategicznych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG oraz zwiększyć synergię między przepisami mającymi zastosowanie do strategicznych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG a zmianami planów strategicznych WPR związanymi z EFRROW, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia dnia wejścia w życie strategicznych zmian planów strategicznych WPR między dniem

przedłożenia Komisji wniosku o zatwierdzenie strategicznej zmiany, o której mowa w art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem, a dniem zatwierdzenia wniosku o zmianę przez Komisję.

- (47) Art. 120 rozporządzenia (UE) 2021/2115 gwarantuje, że plany strategiczne WPR będą aktualizowane w celu uwzględnienia zmian wprowadzonych w aktach ustawodawczych wymienionych w załączniku XIII do tego rozporządzenia, dotyczących środowiska i klimatu, do których realizacji plany strategiczne WPR powinny się przyczyniać i z którymi powinny być spójne. W tym celu państwa członkowskie mają ocenić, czy ich plany strategiczne WPR powinny zostać zmienione, oraz w razie potrzeby złożyć wniosek o zmianę, w przypadku gdy którykolwiek z aktów ustawodawczych zostanie zmieniony. Aby uniknąć niepotrzebnych procesów administracyjnych na późnym etapie wdrażania planów strategicznych WPR, należy uchylić art. 120 rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (48) Należy dostosować art. 122 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby odzwierciedlić zmiany w art. 119 tego rozporządzenia wprowadzone niniejszym rozporządzeniem.
- (49) Należy zmienić art. 124 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby umożliwić komitetowi monitorującemu wydanie opinii na temat dnia wejścia w życie wszystkich zmian związanych z EFRG, co pozwoli zapewnić rolnikom i beneficjentom wystarczająco dużo czasu na uwzględnienie proponowanych zmian.
- (50) W art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono wymogi dotyczące treści i procedury rocznych sprawozdań z realizacji celów, które stanowią podstawę rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116. W związku z usunięciem na mocy niniejszego rozporządzenia procedury rocznego rozliczenia z realizacji celów wymogi te należy zmienić, aby usunąć informacje wymagane wyłącznie do celów tej procedury, takie jak informacje na temat zrealizowanych kwot jednostkowych oraz uzasadnienia, które mają być przedstawione przez państwa członkowskie, w przypadku gdy zrealizowane kwoty jednostkowe przekraczają odpowiadające jej planowane kwoty jednostkowe określone w planach strategicznych WPR.
- (51) Należy doprecyzować art. 134 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby uściślić związek między rocznym sprawozdaniem z realizacji celów a przeprowadzanym co dwa lata przeglądem realizacji celów, o którym mowa w art. 135 tego rozporządzenia, jeśli chodzi o uwzględnianie w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów uzasadnienia niedociągnięć w odniesieniu do celów pośrednich na potrzeby przeprowadzanego co dwa lata przegląd realizacji celów.
- (52) Zgodnie z art. 134 ust. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2115 Komisja może przedstawić uwagi dotyczące dopuszczalnego rocznego sprawozdania z realizacji celów w terminie jednego miesiąca od jego przedłożenia. Doświadczenie pokazuje, że oceny dopuszczalności rocznego sprawozdania z realizacji celów zgodnie z art. 134 ust. 3 tego rozporządzenia oraz kompleksowej oceny przedłożonego rocznego sprawozdania z realizacji celów nie można przeprowadzać równolegle. Należy zatem zmienić dzień, od którego oblicza się termin przesyłania uwag, o którym mowa w art. 134 ust. 13 tego rozporządzenia, na dzień, w którym roczne sprawozdanie z realizacji celów staje się dopuszczalne, zgodnie z art. 134 ust. 3 tego rozporządzenia.
- (53) Dodatkowe finansowanie krajowe na rzecz uzupełniających płatności kryzysowych dla rolników zapewniane zgodnie z art. 41a rozporządzenia (UE) 2021/2115 powinno podlegać tym samym przepisom co dodatkowe finansowanie krajowe w ramach rozwoju obszarów wiejskich.

- (54) Zgodnie z art. 159 rozporządzenia (UE) 2021/2115 Komisja dokonuje przeglądu wykazu aktów ustawodawczych w załączniku XIII do tego rozporządzenia i przedstawia wnioski ustawodawcze w celu dodania do tego załącznika dodatkowych aktów prawnych. W związku z usunięciem art. 120 tego rozporządzenia należy również usunąć jego art. 159, aby zapewnić spójność i stabilność oraz uniknąć zakłóceń w realizacji planów strategicznych WPR przez organy krajowe, rolników i innych beneficjentów.
- (55) W załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono wskaźniki oddziaływania, rezultatu i produktu zgodnie z art. 7 tego rozporządzenia. Należy zastąpić tabelę „Roczne rozliczenie z realizacji celów – PRODUKT” w załączniku I do tego rozporządzenia w celu wprowadzenia wskaźników produktu powiązanych z nowo wprowadzonymi rodzajami interwencji i zmienionymi rodzajami interwencji oraz w celu uwzględnienia usunięcia na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.
- (56) W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2021/2115 wymieniono odpowiednie punkty załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO („kategoria zielona”) w odniesieniu do każdego rodzaju interwencji w ramach tego rozporządzenia. W załączniku tym należy zatem uwzględnić nowo wprowadzone rodzaje interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 41a rozporządzenia (UE) 2021/2115, oraz w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich, o których mowa w art. 78a tego rozporządzenia.
- (57) Norma GAEC 1 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma służyć utrzymaniu trwałych użytków zielonych w celu zachowania zasobów węgla w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych do użytków rolnych na poziomie krajowym, regionalnym, subregionalnym, na poziomie grup gospodarstw lub na poziomie gospodarstwa, w porównaniu z rokiem odniesienia 2018, przy maksymalnym spadku o 5 % w porównaniu z rokiem odniesienia. Zmiany strukturalne w gospodarstwach mogą wystąpić w okresie programowania 2023–2027, w szczególności w sektorze zwierząt gospodarskich. Zmianom tym mogą towarzyszyć szybkie zmiany w użytkowaniu gruntów na poziomie gospodarstwa, w szczególności służące złagodzeniu wpływu zmiany klimatu na dostępność paszy i zielonki, które mogą jednak stać się widoczne w dostępnych danych z opóźnieniem. Taka ewolucja zmian strukturalnych w gospodarstwach może prowadzić do wahań rocznej proporcji trwałych użytków zielonych w porównaniu z rokiem odniesienia 2018. W świetle tych wahań oraz w celu ułatwienia wdrożenia normy GAEC 1 maksymalny odsetek spadku wskaźnika trwałych użytków zielonych w porównaniu z rokiem odniesienia 2018 należy zwiększyć do 10 %, aby umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie zmian w okresie programowania 2023–2027 oraz potrzeb gospodarstw, w szczególności w sektorze produkcji zwierzęcej.
- (58) Norma GAEC 4 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 służy ochronie koryt rzecznych przed zanieczyszczeniem i spływem przez ustanawianie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych. Doświadczenie pokazuje, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość dostosowania definicji „cieku wodnego” do celów tej normy GAEC do definicji cieków wodnych ustanowionej przez państwa członkowskie w przepisach krajowych, w tym w przepisach krajowych wdrażających przepisy Unii, które są częścią wymogów podstawowych w zakresie zarządzania wymienionych w załączniku III do tego rozporządzenia. Definicja cieków wodnych stosowana przez państwa członkowskie do celów normy GAEC 4 powinna być jednak zgodna z głównym celem tej normy GAEC, w szczególności aby zmniejszyć ryzyko wyłączenia mniejszych cieków wodnych, które mogłyby powodować zanieczyszczenie w dolnym biegu rzeki, z zakresu tej normy GAEC.

- (59) Poprawa interoperacyjności, w tym sprawna wymiana danych, między publicznymi systemami informacji rolnych przynosi szereg korzyści operacyjnych, statystycznych i związanych z polityką, takich jak zmniejszenie obciążenia związanego z gromadzeniem danych i poprawa efektywności, zautomatyzowana integracja i walidacja danych, większa dokładność i wiarygodność danych, lepsze monitorowanie polityki i skuteczniejsza współpraca w państwach członkowskich. Brak skoordynowanej struktury na szczeblu państw członkowskich, a także zaobserwowane różnice w postępach transformacji cyfrowej między państwami członkowskimi hamują jednak skuteczne wdrażanie interoperacyjności i płynące z niej korzyści. Zgodnie z komunikatem Komisji pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności”, w którym zwrócono uwagę na zasadę „zbierz raz, wykorzystaj wielokrotnie”, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy odpowiedzialne za wdrażanie, monitorowanie i ocenę WPR gromadziły dane tylko raz i wykorzystywały je ponownie, a nie zwracały się kilkakrotnie do rolników o dostarczenie tych samych danych.
- (60) Aby osiągnąć i utrzymać interoperacyjność między systemami informacyjnymi wykorzystywanymi do wdrażania, monitorowania i ewaluacji WPR oraz sprawną wymianę danych między tymi systemami informacyjnymi z korzyścią dla rolników i innych beneficjentów WPR oraz administracji i potencjalnie szerzej pojętej gospodarki, a także z uwzględnieniem europejskiej strategii w zakresie danych²⁸ i innych odpowiednich inicjatyw unijnych i krajowych, takich jak wspólna europejska przestrzeń danych dotyczących rolnictwa i akt w sprawie Interoperacyjnej Europy²⁹, każde państwo członkowskie powinno wyznaczyć jeden organ odpowiedzialny za opracowanie i wdrożenie planu działania zawierającego środki i działania. W tym celu wyznaczony organ powinien, w stosownych przypadkach, współpracować z innymi organami krajowymi oraz instytucjami i organami Unii. Aby zapewnić terminowe i odpowiednie działania następcze ze strony Komisji, państwa członkowskie powinny przedłożyć Komisji swoje plany działania. Komisja powinna mieć możliwość przedstawienia uwag na temat planów działania przedłożonych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia spójności i zwiększenia interoperacyjności między publicznymi systemami informacji rolnych. Niezharmonizowane podejście do identyfikatorów cyfrowych lub mechanizmów udostępniania danych utrudnia postępy w zakresie interoperacyjności. W tym celu państwa członkowskie powinny rozważyć ustanowienie jednolitych ram tożsamości cyfrowej i dostosowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014³⁰, w tym w odniesieniu do europejskiego portfela tożsamości cyfrowej dla osób fizycznych i prawnych. Państwa członkowskie powinny opracować i wdrożyć plan działania w oparciu o swoją szczególną sytuację i potrzeby oraz zapewnić, aby zawierał on środki niezbędne do osiągnięcia i utrzymania interoperacyjności między publicznymi systemami informacji rolnej, a także harmonogram wdrażania tych środków. Wyznaczenia organu, a także opracowania i wdrożenia planu działania nie należy uznawać za podstawowe wymogi unijne, o których mowa w art. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2116.

²⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejska strategia w zakresie danych”, COM(2020) 66 final.

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego na terytorium Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) (Dz.U. L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>)

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (61) Doświadczenia z wdrażania rezerwy rolnej pokazały, że jest ona cenna w przypadku kryzysu, gdyż umożliwia wsparcie poszkodowanych rolników i przyczynia się do powrotu rynków do większej równowagi. W ostatnich latach była ona jednak w coraz większym stopniu wykorzystywana do łagodzenia sytuacji rolników, którzy ponieśli bezpośrednie straty w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, chociaż jej pierwotnym celem jako instrumentu rynku finansowania było skupienie się na kompensowaniu i łagodzeniu skutków zakłóceń na rynku. W świetle rosnących wyzwań stojących przed unijnym sektorem rolnym, w tym napięć handlowych, niepewności geopolitycznej i zwiększonego pośredniego wpływu problemów związanych ze zdrowiem zwierząt na równowagę rynkową, uzasadnione wydaje się ponowne skupienie rezerwy na jej pierwotnym celu. Państwa członkowskie odpowiedzialne za opracowanie solidnych strategii zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego przy wsparciu finansowym swoich planów strategicznych WPR, w tym nowych instrumentów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, powinny zająć się kwestią rekompensat dla rolników z tytułu bezpośrednich skutków klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, takich jak klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne lub katastrofy, które powodują fizyczne straty w zakresie roślin, zwierząt i produktów z nich uzyskanych. Należy nadal finansować z rezerwy rolnej środki mające na celu zrównoważenie negatywnego wpływu na rolników spowodowanego zakłóceniami na rynku, takimi jak zakłócenia wpływające na ceny, koszty lub sprzedaż, również wtedy, gdy są powstają jako pośrednie skutki klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof.
- (62) Należy zmienić art. 21 ust. 1 i art. 32 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanawiające przepisy dotyczące, odpowiednio, płatności miesięcznych i płatności okresowych, aby uwzględnić usunięcie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 tego rozporządzenia. Ponadto należy również zmienić art. 21 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby zagwarantować, że – w następstwie zmian wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem w art. 86 ust. 2 oraz art. 119 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115 – wydatki, które stają się kwalifikowalne do współfinansowania z EFRG od daty wcześniejszej niż zatwierdzenie zmiany przez Komisję, ale następującej po dacie przedłożenia Komisji wniosku o zmianę, będą zgłaszane Komisji dopiero po zatwierdzeniu zmiany przez Komisję zgodnie z art. 119 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2115. W tym celu powinna istnieć możliwość aby wydatki, których nie można zadeklarować w danym miesiącu ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie zmiany, można było zadeklarować w kolejnych miesiącach tego samego roku budżetowego lub najpóźniej w rocznym sprawozdaniu finansowym za ten rok budżetowy, które należy przesyłać Komisji do dnia 15 lutego roku następującego po tym roku budżetowym. Przy określaniu dnia wejścia w życie zmiany oraz w celu zapewnienia, aby można było nadal deklarować wszelkie wydatki wynikające ze zmiany już wypłacone beneficjentom w danym roku budżetowym, państwa członkowskie powinny uwzględnić terminy procedury zatwierdzania określone w art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (63) Należy zmienić art. 40 rozporządzenia (UE) 2021/2116 dotyczący zawieszenia płatności w związku z rocznym rozliczeniem z realizacji celów, aby uwzględnić usunięcie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 tego rozporządzenia.
- (64) Art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/2116 przewiduje, że na podstawie informacji, o których mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) i d) tego rozporządzenia Komisja przyjmuje akty wykonawcze zawierające jej decyzje w sprawie rozliczenia rachunków akredytowanych agencji płatniczych w odniesieniu do wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 tego rozporządzenia. Należy zmienić art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby uwzględnić

usunięcie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 tego rozporządzenia.

- (65) Art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116 przewiduje, że jeżeli wydatkom, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 tego rozporządzenia, odnoszącym się do interwencji, o których mowa w tytule III rozporządzenia (UE) 2021/2115, nie odpowiada produkt zgłoszony w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów, o którym mowa w art. 9 ust. 3 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2116 oraz w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, Komisja – przed dniem 15 października roku następującego po odpowiednim roku budżetowym – ma przyjąć akty wykonawcze określające kwoty, o które zmniejsza się finansowanie unijne („roczne rozliczenie z realizacji celów”). Z doświadczeń zdobytych w pierwszym roku wdrażania rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz w trakcie przygotowań do drugiego roku wynika, że państwa członkowskie ponoszą nieproporcjonalne obciążenie administracyjne przy przygotowywaniu i dostarczaniu informacji niezbędnych do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji celów, a także podczas rocznego rozliczenia z realizacji celów. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich, należy znieść roczne rozliczenie z realizacji celów przewidziane w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Wymóg, zgodnie z którym wydatkom dokonany przez agencje płatnicze musi towarzyszyć odpowiedni produkt, określony w art. 37 ust. 1 lit. b) ppkt (i) tego rozporządzenia, jest objęty procedurą zgodności, o której mowa w art. 55 tego rozporządzenia.
- (66) Wymóg, zgodnie z którym wydatków należy dokonywać zgodnie z mającymi zastosowanie systemami zarządzania, określony w art. 37 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2021/2116, jest kontrolowany przez agencje płatnicze, a następnie co roku weryfikowany przez jednostki certyfikujące, jak również przez Komisję w formie przeglądów opinii i sprawozdań jednostki certyfikującej oraz w ramach działań następczych w związku z ustaleniami, a także w trakcie procedur zgodności, o których mowa w art. 55 tego rozporządzenia. Procedury te dają niezbędną pewność, że wytworzone produkty są osiągane zgodnie z przepisami Unii. Wraz z przeprowadzaniem co dwa lata przeglądem realizacji celów, o którym mowa w art. 135 rozporządzenia (UE) 2021/2115, procedury te zapewniają również osiągnięcie przez państwa członkowskie celów pośrednich i wartości docelowych, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, określonych przez nie w ramach ich systemów realizacji celów w planach strategicznych WPR. Należy zatem uchylić art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.
- (67) Dalsze dostosowanie instrumentów finansowych między WPR a pozostałymi politykami objętymi zarządzaniem dzielonym należy osiągnąć w kontekście nieprawidłowości i korekt finansowych, gdy organy wdrażające instrumenty finansowe wykażą realizację skumulowanego zestawu działań. W związku z tym należy zmienić art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby zapewnić spójność z art. 103 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
- (68) Rolnicy wielokrotnie informowali o presji związanej z wielokrotnymi kontrolami w ciągu roku. Państwa członkowskie mają już możliwość połączenia kilku kontroli w ramach jednej wizyty. Aby ograniczyć liczbę wizyt w terenie na gospodarstwo, a tym samym zmniejszyć obciążenie administracyjne beneficjentów, w miarę możliwości państwa członkowskie nie powinny wybierać beneficjenta, który został już wybrany do kontroli na miejscu w danym roku, z wyjątkiem sytuacji, gdy okoliczności wymagają przeprowadzenia drugiej kontroli w celu zapewnienia ochrony interesów finansowych Unii. Ponadto ograniczenie to nie powinno obniżać poziomu kontroli. W związku z tym art. 60 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 powinien zostać odpowiednio zmieniony.
- (69) Należy zmienić art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 w celu usunięcia odniesienia do rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 tego rozporządzenia.

- (70) Na podstawie doświadczeń z pierwszych lat wdrażania wydaje się, że zbędne jest przeprowadzanie kontroli na miejscu w odniesieniu do interwencji monitorowanych za pomocą danych satelitarnych z satelitów Sentinel systemu Copernicus lub innych danych o co najmniej równoważnej wartości, co pociąga za sobą nieuzasadnione obciążenie dla państw członkowskich i rolników. W związku z tym w odniesieniu do tych warunków kwalifikowalności państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania kontroli na miejscu, w tym do kontroli przeprowadzanych zdalnie z wykorzystaniem technologii. W związku z tym art. 72 rozporządzenia (UE) 2021/2116 powinien zostać odpowiednio zmieniony.
- (71) Ze zdobytego doświadczenia wynika, że należy połączyć oceny jakości odpowiednio systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), systemu wniosków geoprzestrzennych (GSA) i systemu monitorowania obszarów (AMS). Ponieważ systemy są ze sobą nierozdzielnie powiązane, ocena jakości jednego systemu bez uwzględnienia wpływu na pozostałe systemy stanowi wyzwanie. Ponadto dzięki połączeniu tych ocen jakości organy administracji państw członkowskich skorzystałyby na zmniejszeniu obciążenia pracą związanego z procedurami kontroli i obowiązkami sprawozdawczymi. Co więcej, w razie potrzeby, państwa członkowskie miałyby tę przewagę, że mogłyby zaproponować jedno działanie naprawcze obejmujące wszystkie trzy systemy (LPIS, GSA i AMS), zamiast wdrażać oddzielne działania, co zwiększyłoby ich efektywność. W tym celu do rozporządzenia (UE) 2021/2116 należy wprowadzić nowy artykuł, a odpowiednie odniesienia należy stosownie zmienić.
- (72) Doświadczenie zdobyte podczas stosowania systemu kontroli warunkowości, w tym za pomocą procedur zgodności, wykazało, że niektóre warunki są zbyt mało elastyczne i stanowią nadmierne obciążenie dla państw członkowskich, niekoniecznie zwiększając ochronę funduszy unijnych. Aby usprawnić system kontroli i zmniejszyć obciążenia administracyjne, jednocześnie utrzymując skuteczność tego systemu w zakresie weryfikacji zgodności z wymogami warunkowości, należy zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w opracowywaniu systemów kontroli. W tym celu należy znieść wymóg corocznego przeglądu systemu kontroli, a czynniki, które należy uwzględnić w analizie ryzyka, pozostawić w gestii państw członkowskich.
- (73) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468³¹ zmieniono art. 83 i 84 rozporządzenia (UE) 2021/2216, aby zmniejszyć obciążenie drobnych producentów rolnych i organów administracji krajowej związane z kontrolami warunkowości i karami. W szczególności na mocy tego rozporządzenia zwolniono z kontroli warunkowości i stosowania kar administracyjnych za nieprzestrzeganie wymogów warunkowości rolników posiadających gospodarstwa, których maksymalna wielkość zadeklarowana zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 nie przekracza 10 hektarów użytków rolnych. Wniosek geoprzestrzenny, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, obejmuje jednak obszary inne niż użytki rolne i istnieją ograniczenia techniczne w zakresie obliczania powierzchni użytków rolnych, biorąc pod uwagę, że niektóre elementy i cechy krajobrazu mogą nie być mierzone i mogą zmieniać się w czasie pod względem wielkości. W związku z tym zwolnienia powinny opierać się na obszarze kwalifikującym się do płatności oraz na wsparciu mającym znaczenie dla warunkowości.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar (Dz.U. L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

- (74) Ponadto mali beneficjenci inni niż rolnicy, tacy jak zarządcy gruntów, nie mogą korzystać ze zwolnień z kontroli warunkowości i kar. W przypadku tych beneficjentów obciążenie administracyjne związane z kontrolami i stosowaniem kar w związku z wymogami warunkowości przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 może być jednak również nieproporcjonalnie wysokie. Podobnie ponieważ powierzchnia użytków rolnych zarządzana przez tych beneficjentów jest ograniczona, a kary dla małych beneficjentów są na ogół niskie, stosowanie kar może również prowadzić do nieproporcjonalnych obciążeń organów administracji państw członkowskich. W związku z tym mali beneficjenci inni niż rolnicy również powinni być zwolnieni z kontroli warunkowości i stosowania kar administracyjnych w związku z wymogami warunkowości. Ważne jest jednak, aby WPR nadal przyczyniała się do osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) rozporządzenia (UE) 2021/2115 za pośrednictwem wymogów warunkowości oraz zapewniała stabilność tych wymogów jako wspólnego poziomu bazowego dla państw członkowskich i beneficjentów. W związku z tym wymogi warunkowości powinny nadal mieć zastosowanie do wszystkich beneficjentów wymienionych w art. 83 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116.
- (75) Należy zmienić art. 102 i 103 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych i procedury komitetowej, aby uwzględnić zmiany innych przepisów rozporządzenia (UE) 2021/2116 wprowadzone niniejszym rozporządzeniem, w szczególności usunięcie art. 54 tego rozporządzenia.
- (76) Aby zapewnić spójność między poszczególnymi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/2116, należy zmienić to rozporządzenie w celu usunięcia odniesień do procedury rocznego rozliczenia z realizacji celów, w szczególności do art. 54 i art. 40 ust. 1 tego rozporządzenia.
- (77) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116.
- (78) W związku ze zmianami w art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115 wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem należy ustanowić przepisy przejściowe w celu zapewnienia, aby wnioski o zmianę i zgłoszenia modyfikacji planów strategicznych WPR przedłożone Komisji przez państwa członkowskie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia były zatwierdzane z wykorzystaniem procedur mających zastosowanie w momencie składania tych wniosków o zmianę lub powiadomień.
- (79) Aby zapewnić sprawne wdrożenie środków wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem oraz z uwagi na pilną potrzebę zmniejszenia obciążenia administracyjnego organów państw członkowskich zaangażowanych w przygotowanie rocznego sprawozdania z realizacji celów za rok budżetowy 2025 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (80) Biorąc pod uwagę, że środki finansowe z rezerwy rolnej na 2025 r. zostały już przydzielone na sektory dotknięte niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i klęskami żywiołowymi, jak przewidziano w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2025/441³², art. 2 pkt 5 niniejszego rozporządzenia powinien mieć zastosowanie od rolniczego roku budżetowego 2026, tj. wyłącznie od dnia 16 października 2025 r.

---

³² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/441 z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego sektorom rolnictwa dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i klęskami żywiołowymi w Hiszpanii i Chorwacji oraz na Cyprze, Łotwie i Węgrzech, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013.

- (81) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725³³ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu [...] r.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/2115

W rozporządzeniu (UE) 2021/2115 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 4 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„»trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe« (zwane łącznie »trwałymi użytkami zielonymi«) oznaczają grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez co najmniej pięć lat lub, w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią, przez co najmniej siedem lat, oraz, w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – nie były zaorane, uprawiane, ani ponownie obsiane innymi rodzajami traw lub innymi zielnymi roślinami pastewnymi przez co najmniej pięć lub co najmniej siedem lat. Mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które nadają się do wypasu, a także – w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które służą do wytwarzania paszy dla zwierząt, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych zielnych roślin pastewnych.”;

- 2) art. 10 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W szczególności podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników, programy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt oraz płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof w formie płatności bezpośrednich lub w ramach rozwoju obszarów wiejskich muszą spełniać kryteria określone w punktach załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wspomnianych interwencji. W odniesieniu do innych interwencji punkty załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia mają charakter orientacyjny i interwencje te mogą zamiast tego być zgodne z postanowieniami punktu załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO niewymienionego w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, jeżeli jest to doprecyzowane i wyjaśnione w danym planie strategicznym WPR.”;

- 3) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli państwo członkowskie zamierza zwiększyć swoje planowane produkty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, określone w jego planie strategicznym WPR zatwierdzonym przez

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>.

Komisję, powiadamia Komisję o swoich skorygowanych planowanych produktach zgodnie z art. 119 ust. 9 przed dniem 1 stycznia roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.”;

b) ust. 5 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Każde państwo członkowskie, którego to dotyczy, przedkłada powiadomienie zgodnie z art. 119 ust. 9 wraz ze współczynnikiem zmniejszenia, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, do dnia 31 marca roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.”;

4) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie włączają do swoich planów strategicznych WPR system warunkowości, zgodnie z którym nakłada się kary administracyjne na rolników i innych beneficjentów, którzy otrzymują płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału II, z wyjątkiem płatności, o których mowa w art. 41a, lub płatności roczne na podstawie art. 70, 71 i 72, jeśli nie spełniają oni wymogów podstawowych w zakresie zarządzania określonych w prawie Unii lub norm GAEC określonych w planie strategicznym WPR i wymienionych w załączniku III, w odniesieniu do następujących obszarów szczegółowych:

a) klimat i środowisko, w tym woda, gleba i różnorodność biologiczna ekosystemów;

b) zdrowie publiczne i zdrowie roślin;

c) dobrostan zwierząt.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 system warunkowości nie ma zastosowania do beneficjentów płatności, o których mowa w art. 28.”;

5) w art. 13 ust. 1 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Rolników, których całe gospodarstwo jest certyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848*, uznaje się za spełniających normy GAEC 1, 3, 4, 5, 6 i 7 wymienione w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

Ustanawiając swoje normy, państwa członkowskie mogą, w stosownych przypadkach, określić elementy, o których mowa w art. 109 ust. 2 lit. a) ppkt (i), tak aby były one zgodne z obowiązkowymi wymogami ustanowionymi w prawie krajowym i nie wykraczały poza te wymogi, pod warunkiem że te istniejące obowiązkowe wymogi krajowe są zgodne z normami GAEC wymienionymi w załączniku III.”;

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).”;

6) art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie precyzują w swoich planach strategicznych WPR, że najpóźniej od dnia 1 stycznia 2025 r. nakłada się kary administracyjne na rolników i innych beneficjentów otrzymujących płatności bezpośrednie na podstawie rozdziału II, z wyjątkiem płatności, o których mowa w art. 41a, lub roczne płatności na podstawie art. 70, 71 i 72, jeśli nie spełniają oni wymogów dotyczących obowiązujących warunków pracy i zatrudnienia lub obowiązków pracodawcy wynikających z aktów prawnych, o których mowa w załączniku IV.”;

7) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rodzaje interwencji, o których mowa w niniejszym rozdziale, mogą mieć formę płatności bezpośrednich niezwiązanych i związanych z produkcją oraz uzupełniających płatności kryzysowych.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Uzupełniające płatności kryzysowe to płatności bezpośrednie dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof.”;

8) art. 19 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie, które postanowią skorzystać z tego przepisu, stosują go do wszystkich rolników, dla których w danym roku istnieje narzędzie zarządzania ryzykiem.”;

9) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 28

Płatności dla małych gospodarstw

Państwa członkowskie mogą przyznawać małym gospodarstwom, określonym przez państwa członkowskie, płatność ryczałtową lub kwoty na hektar zastępujące płatności bezpośrednie na podstawie niniejszej sekcji i sekcji 3 niniejszego rozdziału. Państwa członkowskie projektują w planie strategicznym WPR odpowiednią interwencję jako interwencję opcjonalną dla tych gospodarstw.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą zdecydować w planie strategicznym WPR, że płatność dla małych gospodarstw, o których mowa w akapicie pierwszym, nie zastępuje płatności bezpośrednich dokonywanych w celu wsparcia ekoschematów ustanowionych zgodnie z art. 31.

Roczna płatność dla każdego gospodarstwa, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie przekracza 2 500 EUR.

Państwa członkowskie mogą ustalić inne płatności ryczałtowe lub kwoty na hektar powiązane z różnymi progami obszarowymi.”;

10) w art. 31 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:

1) (i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada wymogi, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie może zostać przyznane na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami.”;

b) (ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, aby wyłączyć z wymogu określonego w akapicie pierwszym lit. a) normę GAEC 2 ustanowioną zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

c) w ust. 7 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego płatności przyznane zgodnie z lit. b) tego akapitu z tytułu zobowiązań dotyczących dobrostanu zwierząt, zobowiązań dotyczących zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, zobowiązań z tytułu praktyk rolniczych korzystnych

dla klimatu oraz zobowiązań do konwersji lub utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848 mogą również przybrać formę rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego płatności przyznane zgodnie z lit. b) tego akapitu mogą, w stosownych przypadkach, przyjąć formę rocznej płatności na ul. Do celów niniejszego odstępstwa stosuje się definicję »ula« określoną w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 56 lit. b).”;

11) w tytule III rozdział II dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 4

Uzupełniające płatności kryzysowe

Artykuł 41a

Uzupełniające płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof w formie płatności bezpośrednich

1. Państwa członkowskie mogą zapewniać uzupełniające płatności kryzysowe w celu zrekompensowania płatności bezpośrednich na podstawie sekcji 2 i 3 niniejszego rozdziału beneficjentom dotkniętym klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Płatności te mają na celu zapewnienie ciągłości działalności rolniczej tych beneficjentów i podlegają warunkom określonym w niniejszym artykule i doprecyzowanym przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR.

2. Wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest uzależnione od formalnego potwierdzenia przez właściwy organ państwa członkowskiego, że miała miejsce klęska żywiołowa, niekorzystne zjawisko klimatyczne lub katastrofa, zgodnie z definicjami tych pojęć przyjętymi w danym państwie członkowskim, oraz potwierdzenia, że wymienione zdarzenia lub środki przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/2031 w celu zwalczania choroby roślin lub agrofaga lub ograniczania ich rozprzestrzeniania, środki przyjęte w celu kontroli lub zwalczania chorób zwierząt wymienionych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882* lub zapobiegania tym chorobom, lub też środki przyjęte w odniesieniu do nowo występującej choroby zgodnie z art. 6 ust. 3 i art. 259 rozporządzenia (UE) 2016/429 bezpośrednio spowodowały zniszczenie co najmniej 30 % średniej rocznej produkcji danego rolnika wyliczonej na podstawie produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat wyliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Straty oblicza się na poziomie gospodarstwa, na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze albo w odniesieniu do danego obszaru.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane na podstawie niniejszego artykułu było skierowane do rolników, którzy najbardziej odczuli skutki klęski żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, przez określenie warunków kwalifikowalności na podstawie dostępnych dowodów.

4. Państwa członkowskie ustanawiają mające zastosowanie stawki wsparcia, aby zrekompensować straty w produkcji. Stawki te są wyższe w przypadku rolników objętych systemem ubezpieczeń lub innym narzędziem zarządzania ryzykiem. Dopuszcza się stosowanie wskaźników do obliczania strat w produkcji.

5. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o współfinansowaniu płatności z dodatkowego finansowania krajowego w wysokości do 200 % zgodnie z art. 115 ust. 5 i art. 146.

6. Przyznając wsparcie na podstawie niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, aby interwencje na podstawie niniejszego artykułu były spójne z interwencjami na podstawie art. 78a oraz aby nie dochodziło do nadmiernej rekompensaty wynikającej z połączenia interwencji na podstawie niniejszego artykułu z innymi krajowymi lub unijnymi instrumentami wsparcia lub prywatnymi systemami ubezpieczeń.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 111 akapit pierwszy lit. h) oraz i) tego akapitu nie mają zastosowania do wsparcia w ramach tego rodzaju interwencji.

* Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz.U. L 308 z 4.12.2018, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).”;

12) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 48

Planowanie i sprawozdawczość na poziomie programu operacyjnego

Art. 7 ust. 1 lit. a), art. 102, art. 111 lit. g) i h), art. 112 ust. 3, lit. b) i art. 134 mają zastosowanie do rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), na poziomie programów operacyjnych, a nie na poziomie interwencji. Planowanie i sprawozdawczość w odniesieniu do tych rodzajów interwencji realizuje się również na poziomie programów operacyjnych.”;

13) art. 52 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te limity mogą zostać podwyższone o 0,5 punktu procentowego, jeżeli program operacyjny obejmuje co najmniej jedną interwencję związaną z którymkolwiek z celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), h), i) lub j), o ile kwota przekraczająca odpowiedni odsetek określony w akapicie pierwszym jest wykorzystywana wyłącznie na finansowanie wydatków wynikających z realizacji tych interwencji. W przypadku zrzeszeń organizacji producentów, w tym zrzeszeń międzynarodowych, interwencje te mogą być wdrażane przez zrzeszenie w imieniu jego członków.”;

14) w art. 69 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników, zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw”;

b) dodaje się literę w brzmieniu:

„i) płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof w ramach rozwoju obszarów wiejskich.”;

15) w art. 70 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

b) (i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada wymogi, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie może zostać przyznane na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z wymogu określonego w akapicie pierwszym lit. a) normy GAEC 2 ustanowionej zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest przyznawane na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązania do konwersji lub do utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848, państwa członkowskie ustanawiają płatność na hektar lub – w stosownych przypadkach – na ul, zgodnie z definicją zawartą w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 56 lit. b) niniejszego rozporządzenia. W przypadku innych zobowiązań państwa członkowskie mogą stosować jednostki inne niż hektary. W należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu w formie płatności ryczałtowej.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego wsparcie na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne korzystne dla klimatu oraz zobowiązania do konwersji lub do utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848 mogą przyjąć formę płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza.”;

16) w art. 72 ust. 5 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o uwzględnianiu w obliczeniach dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych z niedogodnościami wynikającymi z przestrzegania normy GAEC 2 ustanowionej zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

17) art. 73 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

5. W przypadku gdy z prawa Unii wynika konieczność nałożenia na rolników nowych wymogów, wsparcie na inwestycje mające na celu spełnienie tych wymogów może być przyznawane przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, licząc od dnia, w którym stają się one obowiązkowe dla danego gospodarstwa.

W przypadku młodych rolników, którzy po raz pierwszy rozpoczynają działalność w gospodarstwie rolnym w roli kierującego gospodarstwem, wsparcie na inwestycje podejmowane w celu spełnienia wymogów prawa Unii może zostać przyznane na okres nieprzekraczający 36 miesięcy od daty rozpoczęcia działalności lub do czasu zakończenia działań określonych w biznesplanie, o którym mowa w art. 75 ust. 3.”;

18) w art. 75 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i nowych rolników oraz zakładanie przedsiębiorstw wiejskich lub rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i zakładanie przedsiębiorstw wiejskich, w tym rozpoczynanie działalności przez nowych rolników, oraz na rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR, aby przyczynić się do osiągnięcia przynajmniej jednego celu szczegółowego spośród określonych w art. 6 ust. 1 i 2.”;

c) w ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„d) rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw, określony przez państwa członkowskie zgodnie z art. 73 ust. 4 akapit drugi lit. b).”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie przyznają wsparcie w formie płatności ryczałtowych lub instrumentów finansowych lub połączenia obu tych środków. Wsparcie ogranicza się do:

a) maksymalnej kwoty pomocy w wysokości 100 000 EUR na działania, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c);

b) maksymalnej kwoty pomocy w wysokości 50 000 EUR na działania, o których mowa w ust. 2 lit. d).

Wsparcie może być zróżnicowane na podstawie obiektywnych kryteriów.”;

19) art. 76 ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie było przyznawane wyłącznie na pokrycie strat, których wartość przekracza próg co najmniej 20 % średniej produkcji rocznej lub średniego rocznego dochodu rolnika z poprzednich trzech lat, lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Sektorowe narzędzia zarządzania ryzykiem dotyczącym produkcji pozwalają obliczać straty na poziomie gospodarstwa, na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze albo w odniesieniu do konkretnego ubezpieczonego obszaru.

W przypadku upraw trwałych oraz w innych uzasadnionych przypadkach, w których metody obliczania, o których mowa w akapicie pierwszym, nie są odpowiednie, państwa członkowskie mogą ocenić straty na podstawie średniej rocznej produkcji lub dochodu rolnika w okresie nieprzekraczającym ośmiu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

Państwa członkowskie mogą zastosować odpowiednią alternatywną ocenę do obliczenia strat młodych rolników i nowych rolników.”;

20) w tytule III rozdział IV sekcja 1 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 78a

Płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof w ramach rozwoju obszarów wiejskich

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać płatności kryzysowe rolnikom aktywnym zawodowo dotkniętym klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Płatności te mają na celu zapewnienie ciągłości działalności rolniczej tych rolników i podlegają warunkom określonym w niniejszym artykule i doprecyzowanym przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR.

2. Wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest uzależnione od formalnego potwierdzenia przez właściwy organ państwa członkowskiego, że miała miejsce klęska żywiołowa, niekorzystne zjawisko klimatyczne lub katastrofa, zgodnie z definicjami tych pojęć przyjętymi w danym państwie członkowskim, oraz potwierdzenia, że wymienione zdarzenia lub środki przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/2031 w celu zwalczania choroby roślin lub agrofaga lub ograniczania ich rozprzestrzeniania, środki przyjęte w celu zwalczania chorób zwierząt wymienionych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882 lub zapobiegania tym chorobom, lub też środki przyjęte w odniesieniu do nowo występującej choroby zgodnie z art. 6 ust. 3 i art. 259 rozporządzenia (UE) 2016/429 bezpośrednio spowodowały zniszczenie co najmniej 30 % średniej rocznej produkcji danego rolnika wyliczonej na podstawie produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat wyliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat,

z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Straty oblicza się na poziomie gospodarstwa, na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze albo w odniesieniu do danego obszaru.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane na podstawie niniejszego artykułu było skierowane do rolników, którzy najbardziej odczuli skutki klęski żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, przez określenie warunków kwalifikowalności na podstawie dostępnych dowodów.

4. Państwa członkowskie ustanawiają mające zastosowanie stawki wsparcia, aby zrekompensować straty w produkcji. Stawki te są wyższe w przypadku rolników objętych systemem ubezpieczeń lub innym narzędziem zarządzania ryzykiem. Dopuszcza się stosowanie wskaźników do obliczania strat w produkcji.

5. Przyznając wsparcie na podstawie niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, aby interwencje na podstawie niniejszego artykułu były spójne z interwencjami na podstawie art. 41a oraz aby nie dochodziło do nadmiernej rekompensaty wynikającej z połączenia interwencji na podstawie niniejszego artykułu z innymi krajowymi lub unijnymi instrumentami wsparcia lub prywatnymi systemami ubezpieczeń.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 111 akapit pierwszy lit. h) oraz i) tego akapitu nie mają zastosowania do wsparcia w ramach tego rodzaju interwencji.”;

21) art. 79 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Po konsultacji z komitetem monitorującym, o którym mowa w art. 124 (»komitet monitorujący«), krajowa instytucja zarządzająca, a w stosownych przypadkach regionalne instytucje zarządzające, lub wyznaczone instytucje pośredniczące określają kryteria wyboru interwencji dotyczące następujących rodzajów interwencji: inwestycje, rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników, zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw, współpraca, wymiana wiedzy i rozpowszechnianie informacji. Celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji.”;

22) w art. 80 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy wsparcie przyznawane jest w formie instrumentów finansowych, zastosowanie mają definicje »instrumentu finansowego«, »produktu finansowego«, »ostatecznego odbiorcy«, »funduszu zarządzającego«, »funduszu szczegółowego«, »efektu dźwigni«, »współczynnika mnożnikowego«, »kosztów zarządzania« i »opłat za zarządzanie« ustanowione w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz przepisy tytułu V rozdział II sekcja II tego rozporządzenia oraz pkt II załącznika XIII.”;

b) w ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W przypadku działań objętych zakresem stosowania art. 42 TFUE całkowita kwota wsparcia z tytułu kapitału obrotowego udzielonego ostatecznemu odbiorcy nie przekracza ekwiwalentu dotacji brutto wynoszącego 300 000 EUR w okresie trzech lat.”;

c) w ust. 5 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Podatek od wartości dodanej (»podatek VAT«) kwalifikuje w odniesieniu do inwestycji realizowanych przez ostatecznych odbiorców w kontekście instrumentów finansowych. W przypadku gdy inwestycje te są wspierane z instrumentów finansowych w połączeniu ze wsparciem programu w formie dotacji, o którym mowa w art. 58 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, podatek VAT nie kwalifikuje się do części kosztów inwestycji, która odpowiada

wspierciu z programu w formie dotacji, chyba że podatek VAT z tytułu kosztów inwestycji nie podlega zwrotowi na mocy krajowych przepisów dotyczących podatku VAT.”;

23) w art. 81 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie mogą przydzielić w projekcie planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 118, lub we wniosku o zmianę planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 119, kwotę w wysokości do 3 % początkowej alokacji z EFRROW i na dany plan strategiczny WPR, na wkład do InvestEU do przekazania poprzez gwarancje UE lub instrument finansowy InvestEU, o którym mowa w art. 10a rozporządzenia (UE) 2021/523, i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU. Plan strategiczny WPR zawiera uzasadnienie wykorzystania InvestEU i jego wkładu w osiągnięcie co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia oraz wybranych w ramach tego planu strategicznego WPR.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest wykorzystywana do tworzenia rezerw na część gwarancji UE lub do celów finansowania zapewnianego ze środków instrumentu finansowego InvestEU w ramach modułu państw członkowskich i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU, po zawarciu umowy o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 3 lub w art. 10a ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/523. Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdej umowy o przyznanie wkładu mogą być zaciągane przez Komisję w ratach rocznych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.”;

c) ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy umowa o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 2 lub w art. 10a ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/523, na kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przydzieloną w planie strategicznym WPR, nie została zawarta po przyjęciu decyzji Komisji zatwierdzającej dany plan strategiczny WPR, o której mowa w art. 118 niniejszego rozporządzenia, odpowiadająca jej kwota zostaje przeniesiona w planie strategicznym WPR po zatwierdzeniu wniosku o zmianę złożonego przez państwo członkowskie zgodnie z art. 119 niniejszego rozporządzenia.”;

d) ust. 5, 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„5. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4 akapit drugi lub w art. 10a ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie zawarta w terminie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia umowy o przyznanie wkładu, umowa o przyznanie wkładu jest rozwiązywana lub też przedłużana za porozumieniem stron.

W przypadku zakończenia udziału danego państwa członkowskiego w InvestEU odnośne kwoty wpłacone do wspólnego funduszu rezerw jako rezerwa lub przydzielone w ramach instrumentu finansowego InvestEU zostają odzyskane jako wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego, a państwo członkowskie składa wniosek o zmianę planu strategicznego WPR, by wykorzystać kwoty odzyskane i kwoty przyznane na przyszłe lata kalendarzowe, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

Zakończenie lub zmiana umowy o przyznanie wkładu następuje jednocześnie z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej zmianę planu strategicznego WPR oraz najpóźniej do dnia 31 grudnia 2026 r.

6. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4 akapit trzeci lub w art. 10a ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie należycie wykonana w terminie uzgodnionym w umowie o przyznanie wkładu, ale nieprzekraczającym czterech lat od daty

podpisania umowy w sprawie gwarancji, umowa o przyznanie wkładu jest zmieniana. Państwo członkowskie może wystąpić z wnioskiem o to, by kwoty wniesione do gwarancji UE lub instrumentu finansowego InvestEU na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu i pokryte zobowiązaniem w umowie w sprawie gwarancji, lecz nieobejmujące potwierdzonych gwarancją pożyczek, inwestycji kapitałowych ani innych instrumentów obarczonych ryzykiem, były traktowane zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

7. Zasoby wygenerowane przez kwoty wniesione do gwarancji UE zgodnie z niniejszym artykułem lub zasoby związane z takimi kwotami udostępnia się państwu członkowskiemu, zgodnie z art. 10 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/523 i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub celów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w formie instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych. Zasoby wygenerowane przez kwoty wniesione do instrumentu finansowego InvestEU zgodnie z niniejszym artykułem lub zasoby związane z takimi kwotami udostępnia się państwu członkowskiemu zgodnie z umową o przyznanie wkładu i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub tych samych celów w formie instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych.”;

24) w art. 83 ust. 2 po lit. b) dodaje się literę w brzmieniu:

„ba) zgodnie z metodami obliczeń ustanowionymi zgodnie z art. 54, 55 i art. 56 ust. 1 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060;”;

25) art. 86 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRG od dnia wejścia w życie zmiany ustalonej przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 119 ust. 8, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę lub od dnia przedłożenia Komisji powiadomienia, o którym mowa w art. 119 ust. 9.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu plan strategiczny WPR może stanowić, że w przypadku środków nadzwyczajnych związanych z klęskami żywiołowymi, katastrofami lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi kwalifikowalność wydatków finansowanych z EFRG w związku ze zmianami planu strategicznego WPR związanymi z interwencjami, o których mowa w art. 41a, może rozpocząć się od dnia wystąpienia tego zdarzenia.

3. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRROW od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę, lub od dnia zgłoszenia, o którym mowa w art. 119 ust. 9.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu oraz od ust. 4 akapit drugi, plan strategiczny WPR może stanowić, że w przypadku środków nadzwyczajnych związanych z klęskami żywiołowymi, katastrofami lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub ze znaczną i nagłą zmianą warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, kwalifikowalność wydatków finansowanych z EFRROW związanych ze zmianami planu strategicznego WPR może rozpocząć się od dnia wystąpienia tego zdarzenia.”;

26) w tytule IV dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 96a

Maksymalne przydziały finansowe na płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof

1. Maksymalna kwota, którą każde państwo członkowskie może zarezerwować na płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych

lub katastrof, o których mowa w art. 41a i 78a, jest ograniczona do rocznych kwot określonych w załączniku XV tabela 1.

W odniesieniu do lat kalendarzowych 2025 i 2026 całkowite roczne wydatki na uzupełniające płatności kryzysowe, o których mowa w art. 41a, nie mogą przekraczać orientacyjnego przydziału finansowego na ten rodzaj interwencji na dany rok kalendarzowy, ustalonego przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzonego przez Komisję zgodnie z art. 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

Całkowite wydatki EFRROW na płatności kryzysowe, o których mowa w art. 78a, nie mogą przekraczać sumy orientacyjnych przydziałów finansowych na ten rodzaj interwencji na lata budżetowe 2026 i 2027, ustalonych przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z art. 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi nie udzielać wsparcia na płatności kryzysowe zgodnie z art. 78a, maksymalna roczna kwota, którą to państwo członkowskie może zarezerwować na uzupełniające płatności kryzysowe, o których mowa w art. 41a, jest ograniczona do rocznych kwot określonych w tabeli 2 w załączniku XV.

W odniesieniu do lat kalendarzowych 2025 i 2026 całkowite roczne wydatki na uzupełniające płatności kryzysowe, o których mowa w art. 41a, nie mogą przekraczać orientacyjnego przydziału finansowego na ten rodzaj interwencji na dany rok kalendarzowy, ustalonego przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzonego przez Komisję zgodnie z art. 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.”;

27) art. 111 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Lit. e) akapit pierwszy nie ma zastosowania do interwencji obejmujących rodzaj interwencji związanych z uzupełniającymi płatnościami kryzysowymi dla rolników w formie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 41a, rodzaj interwencji w sektorze pszczelarstwa, o którym mowa w art. 55 ust. 1 lit. a) i c)–g), interwencji obejmujących rodzaj interwencji w sektorze wina, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. h)–k), działań informacyjnych i promocyjnych dla systemów jakości obejmujących rodzaj interwencji na rzecz współpracy, o którym mowa w art. 77, oraz interwencji obejmujących rodzaj interwencji związanych z płatnościami kryzysowymi dla rolników w ramach rozwoju obszarów wiejskich, o których mowa w art. 78a.”;

28) w art. 115 ust. 5 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) krótki opis dodatkowego finansowania krajowego na interwencje w rozwój obszarów wiejskich, o których mowa w tytule III rozdział IV, oraz interwencje związane z uzupełniającymi płatnościami kryzysowymi dla rolników określonymi w art. 41a, które są przyznawane w ramach planu strategicznego WPR, w tym kwot na poszczególne interwencje, oraz wskazanie zgodności z wymogami niniejszego rozporządzenia;”;

29) art. 119 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 119

Zmiany planów strategicznych WPR

1. Państwa członkowskie mogą zmienić swoje plany strategiczne WPR, składając Komisji wnioski o strategiczne zmiany zgodnie z ust. 2 lub powiadamiając Komisję o zmianach zgodnie z ust. 9.

2. Państwa członkowskie składają do Komisji wnioski o strategiczne zmiany swoich planów strategicznych WPR. Strategiczne zmiany obejmują następujące zmiany w planach strategicznych WPR:

- a) zmiany wprowadzające nowe interwencje lub usuwające interwencje z planów strategicznych WPR;
- b) zmiany prowadzące do zmian celów pośrednich lub celów końcowych w ramach wskaźników rezultatu oznaczonych symbolem »PR« w załączniku I;
- c) zmiany związane z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7, art. 92–98 lub art. 103 ust. 1 i 5;
- d) zmiany celu końcowego i planów finansowych w planie strategicznym WPR, o których mowa w art. 112, w tym zmiany wkładu EFRROW na rzecz InvestEU, o którym mowa w art. 81, zmiany łącznego wkładu EFRROW dla każdego rodzaju interwencji w całym okresie objętym planem strategicznym WPR lub zmiany dotyczące stawek wkładu EFRROW, o których mowa w art. 91.

Wnioski o strategiczne zmiany planów strategicznych WPR muszą być należycie uzasadnione i określać w szczególności spodziewany wpływ zmian planu na realizację celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2. Należy do nich dołączyć zmieniony plan, w tym – w stosownych przypadkach – zaktualizowane załączniki.

3. Komisja ocenia zgodność zaproponowanych strategicznych zmian, o których mowa w ust. 2, z niniejszym rozporządzeniem i aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na jego podstawie, a także z rozporządzeniem (UE) 2021/2116, oraz ich faktyczny wkład w realizację celów szczegółowych.

4. Komisja zatwierdza strategiczną zmianę planu strategicznego WPR, o którą wnioskowano, pod warunkiem że przedstawiono potrzebne informacje i że strategiczna zmiana jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem i z rozporządzeniem (UE) 2021/2116, a także z aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie.

5. Komisja przedstawia swoje uwagi w terminie 30 dni roboczych od złożenia wniosku o zmianę, o której mowa w ust. 2. Państwa członkowskie dostarczają Komisji wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji.

6. Wniosek o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR zatwierdzany jest nie później niż trzy miesiące po jego przedłożeniu przez państwo członkowskie.

7. Wniosek o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR można składać dwa razy na rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ewentualnych wyjątków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu lub które zostaną określone przez Komisję zgodnie z art. 122. Dodatkowo, w trakcie okresu wdrażania planu strategicznego WPR można złożyć trzy kolejne wnioski o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do wniosków o zmianę planu strategicznego WPR polegających na przedłożeniu jego brakujących elementów zgodnie z art. 118 ust. 5.

Wniosku o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR związaną z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 lub art. 103 ust. 5 nie wlicza się do ograniczenia określonego w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

8. Zmiana planu strategicznego WPR związana z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 lub art. 103 ust. 1 w odniesieniu do EFRG staje się skuteczna od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku zatwierdzenia przez Komisję wniosku o strategiczną zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 87 ust. 2.

Zmiana planu strategicznego WPR związana z art. 103 ust. 1 w odniesieniu do EFRROW staje się skuteczna po zatwierdzeniu przez Komisję wniosku o strategiczną zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 89 ust. 4.

Strategiczna zmiana planu strategicznego WPR związana z EFRG, inna niż zmiany, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, staje się skuteczna od daty określonej przez państwo członkowskie, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę. Państwa członkowskie mogą ustalić różne daty lub datę wejścia w życie różnych elementów strategicznej zmiany. W przypadku gdy strategiczna zmiana może sprawić, że zainteresowani rolnicy znajdą się w sytuacji mniej korzystnej niż przed tą zmianą, przy określaniu dnia wejścia w życie zmiany państwa członkowskie biorą pod uwagę potrzebę zapewnienia rolnikom i innym beneficjentom wystarczającego czasu na uwzględnienie tej zmiany. Państwo członkowskie wskazuje planowaną datę wejścia w życie strategicznej zmiany związanej z EFRG we wniosku o zmianę planu strategicznego WPR, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, a Komisja zatwierdza ją zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu.

9. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie wprowadzić do swoich planów strategicznych WPR zmiany inne niż strategiczne zmiany, o których mowa w ust. 2, i stosować te zmiany. Powiadamiają one Komisję o tych innych zmianach przed rozpoczęciem ich stosowania i dodają je do zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego wraz z kolejnym wnioskiem o zmianę zgodnie z ust. 2.

W przypadku wprowadzenia zmian w odniesieniu do norm GAEC 1 i 4 państwa członkowskie zobowiązane są do zapewnienia, aby zmiany te nie zagrażały realizacji celów środowiskowych i klimatycznych związanych, odpowiednio, z ochroną trwałych użytków zielonych lub ochroną cieków wodnych przed zanieczyszczeniem, oraz do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia wskazującego, że zmiany te nie stanowią takiego zagrożenia.

W przypadku gdy Komisja nie zgłosi sprzeciwu wobec zgłoszonych zmian w terminie 30 dni roboczych od dnia zgłoszenia, zmiany te mają skutki prawne od dnia powiadomienia. Komisja wyraża sprzeciw wobec zgłoszonej zmiany, jeżeli uzna, że zmiana ta nie jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniem (UE) 2021/2116, a także z aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie.

Zgłoszone zmiany, co do których Komisja wyraziła zastrzeżenia, nie mają skutków prawnych, a państwo członkowskie usuwa je ze zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu. Wydatki wynikające z tych zmian nie kwalifikują się do wkładu z EFRROW ani EFRG. Państwo członkowskie może przedłożyć te zmiany Komisji do zatwierdzenia we wniosku o strategiczną zmianę, o którym mowa w ust. 2. Przepisy dotyczące zatwierdzania strategicznych zmian, o których mowa w ust. 2–8 oraz ust. 10 i 11 odnoszących się do strategicznych zmian, stosuje się odpowiednio do zatwierdzania zmian, wobec których Komisja wyraziła sprzeciw zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu. Art. 121 niniejszego rozporządzenia dotyczący wyznaczania terminów działań Komisji stosuje się odpowiednio do działań podejmowanych na podstawie niniejszego ustępu.

10. Komisja zatwierdza każdą strategiczną zmianę planu strategicznego WPR, o której mowa w ust. 2, w drodze decyzji wykonawczej, bez stosowania procedury komitetowej, o której mowa w art. 153.

11. Bez uszczerbku dla art. 86 strategiczne zmiany planów strategicznych WPR, o których mowa w ust. 2, mają skutki prawne wyłącznie po ich zatwierdzeniu przez Komisję.

12. Korekty o typograficzne lub oczywiste błędy lub korekty o czysto redakcyjnym charakterze, które nie mają wpływu na wdrażanie polityki ani interwencję, nie są uznawane za wnioski o zmianę

ani zgłoszenia na mocy niniejszego artykułu. Państwa członkowskie informują Komisję o takich korektach.”;

30) uchyla się art. 120;

31) art. 122 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) procedur i terminów przedkładania wniosków o zmianę i powiadomień o zmianach;”;

32) art. 124 ust. 4 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) wszelkich propozycji instytucji zarządzającej dotyczących zmian planu strategicznego WPR oraz, w odniesieniu do wniosku o zmianę planu strategicznego WPR związaną z EFRG, daty wejścia w życie zmiany zaproponowanej przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 119 ust. 8.”;

33) w art. 134 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Podstawą uznania rocznego sprawozdania z realizacji celów za dopuszczalne jest przedstawienie w nim wszystkich informacji wymaganych w ust. 4, 5, 7 i 10. Jeżeli roczne sprawozdanie z realizacji celów nie jest dopuszczalne, Komisja, w terminie 15 dni roboczych od jego przedłożenia, informuje o tym dane państwo członkowskie, a w przypadku gdy Komisja nie przekaze takiej informacji, sprawozdanie uznaje się za dopuszczalne.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informacje ilościowe, o których mowa w ust. 4, obejmują:

a) produkty wytworzone do końca poprzedniego roku budżetowego;

b) wydatki brutto na koniec roku budżetowego, mające znaczenie dla produktów, o których mowa w lit. a), przed zastosowaniem jakichkolwiek kar lub innych zmniejszeń, a w odniesieniu do EFRROW – z uwzględnieniem ponownego przydzielenia anulowanych lub odzyskanych środków finansowych zgodnie z art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/2116;

c) stosunek między wydatkami brutto, o których mowa w lit. b), a odnośnymi wytworzonymi produktami, o których mowa w lit. a) (»zrealizowana kwota jednostkowa«);

d) rezultaty i różnice w stosunku do odpowiednich celów pośrednich określonych zgodnie z art. 109 ust. 1 lit. a).

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), przedstawia się w rozbiciu na kwotę jednostkową określoną w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 111 lit. h). W przypadku wskaźników produktu stosowanych oznaczonych w załączniku I wyłącznie do monitorowania przedstawia się wyłącznie informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu.”;

c) uchyla się ust. 6;

d) ust. 7 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) wszelkie kwestie, które wpływają na realizację celów planu strategicznego WPR, w szczególności dotyczące rozbieżności z celami pośrednimi, przedstawiając uzasadnienia, o których mowa w art. 135, lub, w stosownych przypadkach, z podaniem ich przyczyn oraz opisu ewentualnych zastosowanych środków.”;

e) uchyla się ust. 8 i 9;

f) w ust. 10 uchyla się akapit drugi;

g) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Komisja może przedstawić uwagi dotyczące dopuszczalnych rocznych sprawozdań z realizacji celów w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym Komisja poinformowała państwa członkowskie o ich dopuszczalności. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdania uznaje się za przyjęte. Art. 121 dotyczący wyznaczania terminów działań Komisji stosuje się odpowiednio.”;

34) art. 146 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Wsparcie udzielane przez państwa członkowskie w związku z operacjami wchodzącymi w zakres stosowania art. 42 TFUE, które ma na celu zapewnienie dodatkowego finansowania interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, określonych w tytule III rozdział IV niniejszego rozporządzenia, oraz interwencji związanych z uzupełniającymi płatnościami kryzysowymi dla rolników, określonych w art. 41a niniejszego rozporządzenia, na które w dowolnym momencie w okresie wdrażania planu strategicznego WPR przyznawane jest wsparcie unijne, może być przyznane wyłącznie w przypadku, gdy jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem i zostało wyszczególnione w załączniku V do planu strategicznego WPR zatwierdzonego przez Komisję.”;

35) uchyla się art. 159;

36) w załącznikach I, II oraz III wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;

37) tekst załącznika II do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik XV.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/2116

W rozporządzeniu (UE) 2021/2116 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazujące, że wydatki zostały dokonane zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia;”;

2) art. 10 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) przedłożenie Komisji rocznego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115;”;

3) art. 12 ust. 2 akapit pierwszy lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) prawidłowo funkcjonuje sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników produktu oraz sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników rezultatu w kontekście wieloletniego monitorowania realizacji celów, o którym mowa w art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazująca zgodność z art. 37 niniejszego rozporządzenia;”;

4) w tytule II dodaje się rozdział w brzmieniu:

„Rozdział III

Zarządzanie danymi i interoperacyjnością w ramach WPR

Artykuł 13a

Organ odpowiedzialny za zarządzanie danymi w ramach WPR

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden organ odpowiedzialny za podejmowanie lub koordynowanie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie krajowej i transgranicznej interoperacyjności między systemami informacyjnymi wykorzystywanymi do wdrażania, monitorowania i ewaluacji WPR oraz zarządzania nią z korzyścią dla rolników i innych beneficjentów WPR. Do celów niniejszego artykułu interoperacyjność oznacza zdolność systemów informacyjnych do wzajemnej interakcji poprzez udostępnianie danych za pomocą łączności elektronicznej.

2. Wyznaczony organ wykonuje w szczególności następujące zadania:

a) opracowanie i przedłożenie Komisji planu działania na szczeblu państwa członkowskiego w celu osiągnięcia i utrzymania interoperacyjności (zwanego dalej »planem działania«);

b) koordynacja wdrażania lub, zgodnie z decyzją państwa członkowskiego, realizacji planu działania w sposób wydajny, skuteczny i terminowy.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wyznaczeniu organu najpóźniej do dnia [...] r. [OPOCE: w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

3. Plan działania zawiera w szczególności następujące elementy:

a) ocenę obecnego stanu interoperacyjności, o której mowa w ust. 1, a także ocenę stosowanych obecnie systemów identyfikacji cyfrowej i mechanizmów udostępniania danych;

b) określenie potrzeb w zakresie osiągnięcia i utrzymania interoperacyjności, o której mowa w ust. 1, oraz opracowanie środków służących zaspokojeniu tych potrzeb, a także harmonogram wraz z celami pośrednimi i celami końcowymi dotyczącymi ich realizacji;

c) określenie możliwych synergii z innymi unijnymi i krajowymi inicjatywami w zakresie interoperacyjności.

W miarę możliwości przy ocenie potrzeb i projektowaniu środków państwa członkowskie kierują się zasadą gromadzenia danych tylko raz i ich ponownego wykorzystywania.

4. Państwa członkowskie przedłożą Komisji plan działania, o którym mowa w ust. 3, najpóźniej do dnia 16 września 2026 r.

Komisja ocenia plany działania państw członkowskich i przekazuje państwom członkowskim swoje uwagi dotyczące tych planów najpóźniej do dnia 16 listopada 2026 r. Państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają uwagi Komisji i w razie potrzeby przedkładają Komisji zmienioną wersję planu działania do dnia 16 grudnia 2026 r.

Państwa członkowskie przedkładają Komisji ewentualne zmiany swoich planów działania. Komisja ocenia zmiany planu działania i przekazuje państwom członkowskim swoje uwagi na temat tych zmian w terminie dwóch miesięcy od ich przedłożenia. Państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają uwagi Komisji.

5. Definicja, o której mowa w art. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia, nie ma zastosowania do niniejszego artykułu.”;

5) w art. 16 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Rezerwy nie można wykorzystywać na środki wsparcia rolników dotkniętych klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Rezerwę można jednak wykorzystać na środki mające na celu rozwiązanie problemu zakłóceń na rynku spowodowanych klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami, w tym na środki przyjęte zgodnie z art. 219 i 220 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.”;

6) art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla art. 53 i 55, Komisja dokonuje płatności miesięcznych z tytułu wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w miesiącu referencyjnym.”;

7) w art. 21 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Jednakże w przypadkach gdy wydatki, o których mowa w art. 86 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, nie mogą zostać zadeklarowane Komisji w danym miesiącu ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie przez Komisję zmiany w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 119 ust. 10 tego rozporządzenia, wydatki te mogą zostać zadeklarowane w kolejnych miesiącach tego samego roku budżetowego lub najpóźniej w rocznym sprawozdaniu finansowym za ten rok budżetowy, które ma zostać przesłane Komisji zgodnie z art. 90 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) niniejszego rozporządzenia.”;

(8) art. 32 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Bez uszczerbku dla art. 53 i 55, Komisja dokonuje płatności okresowych w terminie nieprzekraczającym 45 dni od daty rejestracji deklaracji wydatków spełniającej wymogi określone w ust. 6 niniejszego artykułu.”;

9) w art. 40 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Akty wykonawcze przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Przed przyjęciem aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja informuje dane państwo członkowskie o swoim zamiarze i zapewnia mu możliwość przedstawienia uwag w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni.”;

10) art. 45 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG i EFRROW – kwoty określone w art. 38 i 55 niniejszego rozporządzenia i art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, mającym zastosowanie zgodnie z art. 104 niniejszego rozporządzenia, oraz w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG – kwoty określone w art. 53 i 56 niniejszego rozporządzenia, które mają zostać wpłacone do budżetu Unii, wraz z odsetkami”;

11) art. 53 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te akty wykonawcze dotyczą kompletności, rzetelności i zgodności z prawdą przedłożonych rocznych sprawozdań finansowych i pozostają bez uszczerbku dla treści aktów wykonawczych przyjętych w późniejszym terminie na podstawie art. 55.”;

12) uchyla się art. 54;

13) w art. 57 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe zwracają państwom członkowskim wkłady z programu, których dotyczą nieprawidłowości, wraz z odsetkami i wszelkimi innymi zyskami wygenerowanymi dzięki tym wkładom.

Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie zwracają państwom członkowskim kwot, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, pod warunkiem że podmioty te wykażą w odniesieniu do danej nieprawidłowości, że spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) nieprawidłowość wystąpiła na szczeblu ostatecznych odbiorców lub, w przypadku funduszu powierniczego, na szczeblu podmiotów wdrażających fundusze szczegółowe lub ostatecznych odbiorców;

b) podmioty wdrażające instrumenty finansowe wykonywały swoje obowiązki w odniesieniu do wkładów z programu, których dotyczy nieprawidłowość, zgodnie z mającym zastosowanie prawem i z dbałością o jakość zawodową, przejrzystość i staranność, których oczekuje się od doświadczonego podmiotu zawodowo zajmującego się wdrażaniem instrumentów finansowych; oraz

c) nie można było odzyskać kwot, których dotyczy nieprawidłowość, niezależnie od faktu, że podmioty wdrażające instrumenty finansowe podjęły z należytą starannością wszystkie mające zastosowanie środki umowne i prawne.”;

14) w art. 60 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy beneficjent został wybrany do kontroli na miejscu dotyczącej wniosku o przyznanie pomocy, wniosku o płatność lub warunkowości zgodnie z art. 83, państwa członkowskie, w miarę możliwości i z uwzględnieniem powiązanego ryzyka, nie wybierają tego beneficjenta do kolejnej kontroli ani próby kontrolnej za ten rok, z wyjątkiem sytuacji, gdy okoliczności wymagają przeprowadzenia drugiej kontroli w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii. Przepis ten nie zmniejsza poziomu kontroli.”;

15) art. 67 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie rejestrują i przechowują wszelkie dane i dokumenty dotyczące rocznych produktów zgłoszonych w kontekście zgłoszonych postępów w osiągnięciu celów końcowych określonych w planie strategicznym WPR i monitorowanych zgodnie z art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

16) w art. 68 uchyla się ust. 3;

17) w art. 69 uchyla się ust. 6;

18) w art. 70 uchyla się ust. 2;

19) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 70a

Ocena jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów

Państwa członkowskie dokonują corocznej oceny jakości elementów, o których mowa w art. 68, 69 i 70, zgodnie z metodami określonymi na poziomie Unii. Jeżeli ocena wykaże niedociągnięcia w systemach, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania naprawcze, a w razie ich braku Komisja wymaga od państw członkowskich ustanowienia planu działania zgodnie z art. 42.

Państwa członkowskie przekazują Komisji sprawozdanie oceniające oraz, w stosownych przypadkach, opis działań naprawczych i harmonogram ich realizacji do dnia 15 lutego następującego po danym roku kalendarzowym.”;

20) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 72

System kontroli i kar

Państwa członkowskie ustanawiają system kontroli i kar, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. e). Państwa członkowskie, za pośrednictwem agencji płatniczych lub delegowanych przez nie organów

co roku przeprowadzają kontrole administracyjne wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność, by sprawdzić ich legalność i prawidłowość zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. a). Kontrole te uzupełniane są przez kontrole na miejscu, które mogą być przeprowadzane zdalnie przy użyciu odpowiedniej technologii.

Państwa członkowskie mogą jednak zdecydować o nieprzeprowadzaniu kontroli na miejscu, w przypadku gdy warunki kwalifikowalności interwencji są monitorowane w ramach systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 70.”;

21) art. 74 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przepisy dotyczące oceny jakości, o których mowa w art. 70a;”;

22) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 75

Uprawnienia wykonawcze związane z art. 68–70a

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

a) formy i treści oraz warunków przekazywania lub udostępniania Komisji:

(i) sprawozdań z oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów;

(ii) działań naprawczych, o których mowa w art. 70a;

b) podstawowych funkcji i przepisów dotyczących systemu wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 69, i systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 70, w tym parametrów dotyczących stopniowego zwiększania liczby interwencji objętych systemem monitorowania obszarów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.”;

23) w art. 83 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) beneficjenci otrzymujący płatności bezpośrednie na podstawie tytułu III rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/2115, z wyjątkiem płatności, o których mowa w art. 41a tego rozporządzenia;”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 system kontroli w związku z warunkowością nie ma zastosowania do beneficjentów płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Beneficjenci wymienieni w ust. 1 niniejszego artykułu są zwolnieni z kontroli w ramach systemu ustanowionego zgodnie z tym ustępem, jeżeli powierzchnia kwalifikująca się do płatności i wsparcia, o których mowa w tym ustępie, zadeklarowana we wniosku geoprzestrzennym, o którym mowa w art. 69 ust. 1, nie przekracza 10 hektarów.

3. Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących systemów kontroli i administracji w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi warunkowości.

Systemy te muszą być zgodne z systemami kontroli, o których mowa w ust. 1.”;

- d) uchyla się ust. 4;
- e) w ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:

(i) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„6. W celu wypełnienia swoich obowiązków w zakresie kontroli określonych w ust. 1 i 3 państwa członkowskie.”;

(ii) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) określają próbę, która zostanie poddana kontrolom na miejscu, o których mowa w lit. a) i które mają być przeprowadzane co roku na podstawie analizy ryzyka, która uwzględnia element losowy i obejmuje co najmniej 1 % beneficjentów wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu. W przypadku gdy zgodnie z art. 60 ust. 1 akapit trzeci państwo członkowskie nie wybiera beneficjenta do celów kontroli lub do próby kontrolnej, państwo to zapewnia przestrzeganie minimalnego poziomu kontroli.”;

24) w art. 84 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 system kar administracyjnych związanych z warunkowością nie ma zastosowania do beneficjentów płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Beneficjenci wymienieni w art. 83 ust. 1 są zwolnieni z kar, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli obszar kwalifikujący się do płatności i wsparcia, o którym mowa w art. 83 ust. 1, zgłoszony we wniosku geoprzestrzennym, o którym mowa w art. 69 ust. 1, nie przekracza 10 hektarów.”;

25) w art. 102 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych, o którym mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 7 grudnia 2021 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu siedmiu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz

art. 105 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

26) w art. 103 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Na potrzeby art. 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39–44, 47, 51–53, 55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 i 100, w odniesieniu do kwestii dotyczących interwencji w formie płatności bezpośrednich, interwencji w określonych sektorach, interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich i wspólną organizacją rynków, Komisję wspomagają, odpowiednio, Komitet ds. Funduszy Rolniczych, Komitet ds. Wspólnej Polityki Rolnej ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/2115 i Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013.”.

Artykuł 3

Przepisy i środki przejściowe

1. Zatwierdzanie wniosków o zmianę planów strategicznych WPR przedłożonych Komisji przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia podlega przepisom art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115 mającym zastosowanie w momencie składania tych wniosków.
2. Zmiany planów strategicznych WPR zgłoszone Komisji na podstawie art. 119 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115, ale niezatwierdzone przez Komisję przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, włącza się do kolejnego wniosku o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR złożonego na podstawie art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 4

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Jednakże art. 2 pkt 5 stosuje się od dnia 16 października 2025 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

1.	STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY	3
1.1.	Tytuł wniosku/inicjatywy	3
1.2.	Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa.....	3
1.3.	Cel(e)	3
1.3.1.	Cel(e) ogólny(-e).....	3
1.3.2.	Cel(e) szczegółowy(-e)	3
1.3.3.	Oczekiwane wyniki i wpływ.....	3
1.3.4.	Wskaźniki dotyczące realizacji celów	3
1.4.	Wniosek/inicjatywa dotyczy:.....	4
1.5.	Uzasadnienie wniosku/inicjatywy	4
1.5.1.	Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy	4
1.5.2.	Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.	4
1.5.3.	Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań.....	4
1.5.4.	Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami	5
1.5.5.	Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków.....	5
1.6.	Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego.....	6
1.7.	Planowane metody wykonania budżetu.....	6
2.	ŚRODKI ZARZĄDZANIA	8
2.1.	Zasady nadzoru i sprawozdawczości	8
2.2.	System zarządzania i kontroli	8
2.2.1.	Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli	8
2.2.2.	Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia	8
2.2.3.	Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu).....	8
2.3.	Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom.....	9
3.	SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY	10

3.1.	Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ.....	10
3.2.	Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki	12
3.2.1.	Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne	12
3.2.1.1.	Środki z uchwalonego budżetu	12
3.2.1.2.	Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel	17
3.2.2.	Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych.....	22
3.2.3.	Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne	24
3.2.3.1.	Środki z uchwalonego budżetu	24
3.2.3.2.	Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel	24
3.2.3.3.	Ogółem środki.....	24
3.2.4.	Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie.....	25
3.2.4.1.	Finansowane z uchwalonego budżetu.....	25
3.2.4.2.	Finansowane z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel.....	26
3.2.4.3.	Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie ogółem	26
3.2.5.	Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi.....	28
3.2.6.	Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi	28
3.2.7.	Udział osób trzecich w finansowaniu	28
3.3.	Szacunkowy wpływ na dochody.....	29
4.	WYMIAR CYFROWY	29
4.1.	Wymogi cyfrowe	30
4.2.	Dane	30
4.3.	Rozwiązania cyfrowe.....	31
4.4.	Ocena interoperacyjności.....	31
4.5.	Środki wspierające cyfrowe wdrażanie	32

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Klaster programów 8 – Rolnictwo i polityka morska w ramach działu 3 wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 – Zasoby naturalne i środowisko

1.3. Cel(e)

1.3.1. Cel(e) ogólny(-e)

Aby sprostać wyzwaniom, przed którymi stoi obecnie europejski sektor rolny, ogólnym celem niniejszego wniosku jest uproszczenie przepisów i wdrożenie planów strategicznych WPR, co przyczyni się do zmniejszenia obciążeń administracyjnych i zwiększenia konkurencyjności.

1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Cel szczegółowy nr:

Inicjatywa ma na celu uproszczenie przepisów dotyczących planów strategicznych WPR i ich wdrażania, aby:

- lepiej uwzględniać zróżnicowaną sytuację gospodarstw rolnych,
- lepiej wyposażać rolników w roli przedsiębiorców,
- zwiększyć konkurencyjność,
- oraz zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w zarządzaniu ich planami.

1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Inicjatywa powinna ułatwić rolnikom ubieganie się o udział w systemach wsparcia w ramach planów strategicznych WPR ukierunkowanych na zwiększenie zrównoważonego charakteru i konkurencyjności gospodarstw oraz wdrażanie tych systemów, przez:

- unikanie dublowania obowiązków,
- zmniejszenie presji związanej z kontrolą dzięki zmniejszeniu liczby wizyt w gospodarstwach, które muszą przeprowadzać organy krajowe,
- uproszczenie procedury składania wniosków,

- zapewnienie rolnikom większej elastyczności w zakresie gospodarowania gruntami,
- umożliwienie lepszego rekompensowania rolnikom poniesionych kosztów i utraconych dochodów w związku z wykonywaniem niektórych obowiązków,
- poszerzenie i lepsze ukierunkowanie możliwości finansowania np. dla pszczelarzy lub rolników zajmujących się hodowlą,
- dysponowanie lepiej dostosowaną metodą obliczania strat w odniesieniu do niektórych grup rolników lub obszarów o szczególnych potrzebach objętych zarządzaniem ryzykiem,
- zwiększenie wsparcia dla rolników, którzy ponieśli straty spowodowane klęskami żywiołowymi lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi,
- rozszerzenie możliwości ubiegania się o ryczałtowe wsparcie dochodów i ryczałtowe wsparcie rozwoju działalności gospodarczej dla małych gospodarstw,
- uproszczenie realizacji inwestycji poprzez szersze wykorzystanie standardowych opcji kosztów.

1.3.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Proponuje się nowe wskaźniki w przypadku zmienionych lub nowych interwencji. Oprócz nich do pomiaru wyników wykorzystuje się obowiązujące wskaźniki.

1.4. **Wniosek/inicjatywa dotyczy:**

✖ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³⁴

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

W związku z wizją zapowiedzianą w programie prac Komisji inicjatywa ma na celu wprowadzenie zmian, które mają być stosowane przez państwa członkowskie i rolników od 2026 r.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Transgraniczny i globalny charakter kluczowych wyzwań stojących przed rolnictwem UE wymaga wspólnej reakcji na szczeblu unijnym, zapewniającej funkcjonowanie jednolitego rynku i równe warunki działania już ustanowione w ramach wspólnej polityki rolnej.

³⁴

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

W związku z tym inicjatywa zmienia przepisy UE regulujące wdrażanie przez państwa członkowskie interwencji finansowanych z funduszy UE.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Inicjatywa na rzecz uproszczenia, którą realizowano w zeszłym roku, przyniosła znaczne ograniczenia obciążeń administracyjnych. Niniejsza inicjatywa opiera się na doświadczeniach z realizacji inicjatywy z ubiegłego roku. Szczegółowe informacje można znaleźć w uzasadnieniu dołączonym do wniosku.

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

Inicjatywa jest zgodna z WRF.

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków

Wszelkie powiązane wydatki zostaną utrzymane w ramach podpułapu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG)

1.6. Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego

☐ Ograniczony czas trwania

- ☐ Czas trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Czas trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

✕ Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

☐ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii
- ☐ przez agencje wykonawcze

✕ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ Zarządzanie pośrednie przez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (wyszczególnić)
- ☐ Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu i Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego
- ☐ organom prawa publicznego
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, w zakresie, w jakim są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe
- ☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym
- ☐ podmiotom mającym siedzibę w państwie członkowskim, podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego lub prawu Unii i kwalifikującym się, zgodnie z przepisami sektorowymi, do powierzenia im wykonywania środków finansowych Unii lub gwarancji budżetowych, w zakresie, w jakim podmioty te są kontrolowane przez podmioty prawa publicznego lub podmioty podlegające prawu prywatnemu świadczące usługi użyteczności publicznej, a także posiadają odpowiednie gwarancje finansowe w formie odpowiedzialności solidarnej organów kontrolnych lub równoważne gwarancje finansowe, które mogą być ograniczone, w odniesieniu do każdego działania, do maksymalnej kwoty wsparcia Unii.

Uwagi

Nie dotyczy.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Inicjatywa ta opiera się na istniejących przepisach dotyczących monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do planów strategicznych WPR.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli*

Niniejsza inicjatywa opiera się na istniejących systemach zarządzania i kontroli na potrzeby planów strategicznych WPR.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Niniejsza inicjatywa opiera się na istniejących przepisach dotyczących monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do planów strategicznych WPR i upraszcza je.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Niniejsza inicjatywa opiera się na istniejących przepisach dotyczących kontroli w odniesieniu do planów strategicznych WPR.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Niniejsza inicjatywa opiera się na istniejących przepisach mających na celu zapobieganie nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom w odniesieniu do planów strategicznych WPR.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

Wniosek będzie miał wpływ na budżet ze względu na zmianę art. 52 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, ułatwiając zwiększenie unijnej pomocy finansowej na interwencje sektorowe w sektorze owoców i warzyw.

Unijna pomoc finansowa dla organizacji producentów owoców i warzyw zatwierdzonych przez państwa członkowskie do celów realizacji programów operacyjnych będzie ograniczona do pewnego odsetka wartości produkcji sprzedanej tych organizacji producentów (od 4,1 % do 5,5 % w zależności od rodzaju beneficjentów i realizowanych celów). Proponowana zmiana art. 52 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 pociąga za sobą ewentualne zwiększenie tych limitów o 0,5 punktu procentowego w odniesieniu do interwencji w ramach planu strategicznego WPR, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków. W zależności od wyboru organizacji producentów może to zwiększyć wydatki. Biorąc pod uwagę, że od 2026 r. wszystkie programy operacyjne będą realizowane w ramach planu strategicznego WPR, oraz na podstawie wykonania budżetu sektora w roku budżetowym 2024 (1,15 mld EUR), szacowane roczne dodatkowe wydatki wynoszą 5,75 mln EUR (1,15 mld EUR x 0,05). Aby skorzystać z możliwości zwiększenia środków, organizacje producentów będą musiały zmienić swoje programy operacyjne, a zatem skutki finansowe będą dotyczyć lat 2026 i 2027. Wszelkie powiązane wydatki zostaną utrzymane w ramach podpułapu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG).

Ponadto wniosek ma niewymierny wpływ na budżet wynikający ze zmiany art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Proponowana zmiana tego przepisu wyłącza z finansowania w ramach rezerwy rolnej środki wsparcia rolników dotkniętych klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Wniosek nie zmienia ogólnej kwoty rezerwy. Przepis ten może jednak prowadzić do obniżenia wydatków w ramach rezerwy, jeżeli nie zostaną one wykorzystane na środki przeciwdziałania zakłóceniom na rynku (art. 219 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013), środki dotyczące chorób zwierząt i agrofagów roślin oraz utraty zaufania konsumentów (art. 220 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013), inne środki rozwiązania szczególnych problemów (art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013) lub porozumienia i decyzje w okresach występowania poważnych zakłóceń na rynkach (art. 222 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013) (ten ostatni wniosek jest uzależniony od przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę oraz wejścia w życie (wniosku Komisji dotyczącego zmiany rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 (COM(2024) 577 final)). Z uwagi na to, że nie można z góry przewidzieć, jakie wyjątkowe okoliczności mogą kwalifikować się do wsparcia w formie środków wyjątkowych, tego wpływu na budżet nie można zmierzyć. Proponowana zmiana może mieć skutki najwcześniej (jeżeli proponowane zmiany wejdą w życie do tego czasu) od dnia 16 października 2025 r., a zatem w roku budżetowym 2026, zważywszy na to, że środki finansowe zostały już przydzielone w ramach rezerwy na 2025 r. dla sektorów dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi i klęskami żywiołowymi. Wszelkie powiązane wydatki zostaną utrzymane w ramach podpułapu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG).

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ³⁵	państw EFTA ³⁶	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów ³⁷	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
3	08.02.01 Rezerwa rolna	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
3	08.02.02.01 Sektor owoców i warzyw	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
3	08.02.04.01 podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności	Środki niezróżnicowane	/NIE	/NIE	/NIE	TAK/NIE
3	08.02.04.02 Uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności	/środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
3	08.02.04.03 Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
3	08.02.04.04 Schematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE
3	08.02.04.05 wsparcie dochodów związane z produkcją	Środki niezróżnicowane	NIE	NIE	NIE	NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnic	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład

³⁵ Zróżn. = środki zróżnicowane / niezróżn. = środki niezróżnicowane.

³⁶ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

³⁷ Kraje kandydujące oraz, w stosownych przypadkach, potencjalni kandydaci z Bałkanów Zachodnich.

h ram finansowyc h	Numer	Zrózn. / niezrózn.	państw EFTA	krajów kandydując ych i potencjaln ych kandydató w	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
3	08.02.04.07 Uzupełniające płatności kryzysowe	Środki niezrózni cowane	NIE	NIE	NIE	NIE

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej

3.2.1.1. Środki z uchwalonego budżetu

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych		Numer					
Dyrekcja Generalna: <AGRI>			Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓŁEM
			2024	2025	2026	2027	WRF 2021–2027
Środki operacyjne							
08.02.02.01 Sektor owoców i warzyw	Środki na zobowiązania	(1a)			5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	(2a)			5,750	5,750	11,500
	Środki na zobowiązania	(1b)					0,000
	Środki na płatności	(2b)					0,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ³⁸							
Linia budżetowa		(3)					0,000
OGÓŁEM środki dla DG <AGRI>	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓŁEM WRF
			2024	2025	2026	2027	2021–2027

³⁸ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <3> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
• OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Środki na płatności	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021– 2027
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7	Środki na zobowiązania	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

3.2.2. Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych (nie wypełniać w przypadku agencji zdecentralizowanych)

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. sekcja 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKT																	
	Rodzaj ³⁹	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ⁴⁰																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa																		
OGÓŁEM																		

³⁹ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

⁴⁰ Zgodnie z opisem w sekcji 1.3.2. „Cel(e) szczegółowy(-e)”.

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej

3.2.3.1. Środki z uchwalonego budżetu

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok	Rok	Rok	Rok	OGÓŁEM 2021–2027
	2024	2025	2026	2027	
DZIAŁ 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki administracyjne	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częścikowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poza DZIAŁEM 7					
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma częścikowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte ze środków dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.4. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej

3.2.4.1. Finansowane z uchwalonego budżetu

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC)⁴¹

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)				
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	0	0	0	0
20 01 02 03 (w delegaturach UE)	0	0	0	0
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)	0	0	0	0
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)	0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić)	0	0	0	0

⁴¹ Proszę określić w tabeli poniżej, ile EPC w ramach wskazanej liczby jest już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub może zostać przesuniętych w ramach Państwa dyrekcji generalnej oraz jakie są Państwa potrzeby netto.

• Personel zewnętrzny (w EPC)				
20 02 01 (CA, SNE z globalnej koperty finansowej)		0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE i JPD w delegaturach UE)		0	0	0
Linia budżetowa na wsparcie adm. [XX.01.YY.YY]	- w centrali	0	0	0
	- w delegaturach UE	0	0	0
01 01 01 02 (CA, SNE – pośrednie badania naukowe)		0	0	0
01 01 01 12 (CA, SNE – bezpośrednie badania naukowe)		0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – dział 7		0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – poza działem 7		0	0	0
OGÓŁEM		0	0	0

Z uwagi na ogólną napiętą sytuację w ramach działu 7, zarówno pod względem personelu, jak i poziomu środków, potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte przez personel dyrekcji generalnej już przydzielony na zarządzanie tym działaniem lub przesunięty w ramach dyrekcji generalnej lub innych służb Komisji.

Personel niezbędny do wdrożenia wniosku (w EPC):

	Personel już pracujący w służbach Komisji	Personel dodatkowy*		
		Finansowany z działu 7 lub ze środków „Badania naukowe”	Finansowany z linii BA	Finansowany z opłat
Stanowiska w planie zatrudnienia			Nie dotyczy	
Personel zewnętrzny (CA, SNE, INT)				

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

3.2.5. Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi

OGÓŁEM środki na IT i technologie cyfrowe	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM WRF 2021–2027
DZIAŁ 7					

Wydatki na IT (ponoszone przez organizację)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma cząstkowa DZIAŁ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poza DZIAŁEM 7					
Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem programów operacyjnych	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OGÓŁEM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(-a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF)
- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF
- ☐ wymaga rewizji WRF

3.2.7. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Ogółem
Określić organ współfinansujący					
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem					

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
  - ☐ wpływ na zasoby własne
  - ☐ wpływ na dochody inne
  - ☐ Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁴²			
		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
Artykuł ...					

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

4. WYMIAR CYFROWY

4.1. Wymogi cyfrowe

Wniosek **nie zawiera wymogów cyfrowych**, ponieważ usunięcie rocznego rozliczenia z realizacji celów doprowadziło do usunięcia powiązanych obowiązków sprawozdawczych bez wprowadzania nowych wymogów dotyczących przepływów danych. Uproszczenie to nie jest jednak bezpośrednim skutkiem uproszczenia obowiązków sprawozdawczych za pośrednictwem wykorzystania narzędzi cyfrowych, lecz raczej konsekwencją usunięcia rocznego rozliczenia z realizacji celów. Chociaż państwa członkowskie wykorzystują technologie cyfrowe do wdrażania WPR, proponowane zmiany obowiązków sprawozdawczych nie są powiązane z tymi technologiami cyfrowymi.

Biorąc pod uwagę zasadę domyślnej cyfrowości, w której priorytetowo traktuje się wykorzystanie rozwiązań cyfrowych do świadczenia usług publicznych, w art. 13a rozporządzenia (UE) 2021/2116 wprowadza się nowy artykuł w celu oceny aktualnej sytuacji w zakresie interoperacyjności systemów informacyjnych na potrzeby wdrażania, monitorowania i ewaluacji WPR na szczeblu krajowym i transgranicznym. Ten nowy artykuł jeszcze bardziej usprawni cyfryzację usług publicznych, zapewniając niezakłócony przepływ danych i dostosowanie polityki do przyszłych wyzwań. Wniosek jest zatem zgodny z zasadą domyślnej cyfrowości, która wspiera wykorzystanie technologii cyfrowych w celu poprawy efektywności, skuteczności i dostępności usług publicznych. Przyczyni się on również do lepszego wdrażania zasady jednorazowości w przyszłości. W szczególności zawarte w proponowanym art. 13a odniesienie do systemów identyfikacji cyfrowej wykorzystywanych w zasobach danych i systemach informacyjnych do celów wdrażania, monitorowania i ewaluacji WPR jest dla organów państw członkowskich wskazówką dotyczącą sposobu jednokrotnego zebrania i wielokrotnego wykorzystywania danych w systemach z niepowtarzalnymi identyfikatorami.

4.2. Dane

Nie dotyczy.

⁴² W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

Powiązanie z europejską strategią w zakresie danych Nie dotyczy. Powiązanie z zasadą jednorazowości Wspieranie wdrażania zasady jednorazowości jest jedną z przyczyn ustanowienia wymogów określonych w proponowanym art. 13a rozporządzenia (UE) 2021/2116. W szczególności odniesienie do systemów identyfikacji cyfrowej daje organom państw członkowskich konkretne wskazówki dotyczące sposobu jednokrotnego zebrania i wielokrotnego wykorzystywania danych w systemach z niepowtarzalnymi identyfikatorami. Wyjaśnić, w jaki sposób nowo utworzone dane są możliwe do znalezienia, dostępne, interoperacyjne i nadające się do ponownego wykorzystania oraz spełniają normy wysokiej jakości. Nie dotyczy, ponieważ art. 2 ust. 3 obejmuje określone rodzaje danych.	

4.3. Rozwiązania cyfrowe

Nie dotyczy, ponieważ wymogi nie narzucają zastosowania konkretnego rozwiązania. W swojej ocenie państwa członkowskie rozważają jednak dostosowanie do rozporządzenia (UE) 2021/2116, nie w tym wytyczne i inicjatywę europejskiego partnerstwa cyfrowego. Wdrażając swoje plany działania państwa członkowskie powinny jednak ocenić aspekty interoperacyjności, w tym wymiar transgraniczny.	4.4. Ocena in 4.5. Środki w